

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XV nr. 715

vineri 12 iulie 1963

12 pagini 25 bani

Munca rodnică a sindicatelor din învățămînt

Învățămîntul din țara noastră se dezvoltă neconținut în lumina Directivelor celui de al III-lea Congres al P.M.R. El constituie mijlocul principal de pregătire a cadrelor necesare economiei și culturii noastre socialiste. An de an crește numărul muncitorilor calificați, al tehnicienilor și specialiștilor în cele mai diferite domenii, pregătiți în școli și instituțiile de învățămînt superior. Crește totodată nivelul pregătirii lor profesionale, se ridică la un nivel mereu mai înalt munca de educare a acestora în spiritul comunismului.

Anul școlar care s-a încheiat de curind a constituit un nou pas înainte pe drumul împlinirii sarcinilor pe care partidul și guvernul le-au pus în fața învățămîntului nostru de toate gradele. Se realizează în condiții bune trecerea la învățămîntul general de 8 ani. Continuu să se dezvolte învățămîntul mediu, în anul școlar încheiat fiind cuprinși în clasele VIII—XI cu circa 33.000 de elevi mai mult decît în anul școlar 1961—1962. Totodată se îmbunătățește continuu calitatea muncii instructiv-educative. Practica în producție de la sfîrșitul anului școlar, ca și examenele ținute recent au arătat că tineretul patriei noastre este înarmat cu bogate cunoștințe științifice strîns legate de viață, cu temeinice deprinderi de muncă.

La obținerea acestor rezultate o contribuție valoroasă au adus-o și sindicatele din învățămînt care, îndrumate de organizațiile de partid, au sprijinit cadrele didactice în întreaga lor muncă și le-au mobilizat să-și ridice continuu nivelul pregătirii lor științifice, politice și pedagogice. Comitetul Sindicatului învățămînt din orașul Craiova, de exemplu, s-a îngrijit de antrenarea învățătorilor și profesorilor la trecerea examenelor pentru obținerea gradelor didactice și a organizat lunar în sprijinul lor prelegeri și conferințe, care s-au bucurat de o largă apreciere. Organele sindicale dintr-o serie de școli cum sînt, de pildă, școlile medii nr. 11 și nr. 34 din Capitală, Școala medie nr. 3 din Pitești, Școala medie nr. 1 din Sibiu, Școala medie din orașul Dej etc. s-au preocupat îndeaproape de sprijinirea studiului ideologic al cadrelor didactice, organizînd expuneri periodice pe teme actuale de politică internă și internațională, consultații etc.

O contribuție de seamă la ridicarea nivelului muncii instructiv-educative au adus acțiunile inițiate de organizațiile sindicale în vederea răspîndirii experienței înaintate. Numeroase organe sindicale au antrenat pe învățătorii și profesorii fruntași să împărtășească colegilor lor metodele și procedeele cele mai eficiente folosite în specialitate.

Acțiuni numeroase au întreprins organizațiile sindicale și pentru a sprijini școlile în legarea predării de practică, de producție. Așa, de pildă, pentru a ajuta profesorilor să cunoască specificul procesului de producție în întreprinderile industriale, comitetele de secție de la Școala medie nr. 5 și de la Școala de 8 ani nr. 1 din Timișoara au organizat vizite de documentare la întreprinderile „Tehnometal”, „Electromotor” și „Industria linii”, la fabrica de încălziminte „Nikos Beloiannis” etc. Astfel de excursii de documentare tehnico-științifică au organizat și o serie de școli din o-

rașul Oradea, din raionul Cîmpeni etc.

Paralel cu munca desfășurată în școală, sindicatele din învățămînt mobilizează cadrele didactice la desfășurarea unei activități cultural-educative multilaterale, bogate în conținut. Majoritatea organelor și organizațiilor sindicale, în special cele din mediul sătesc, au inițiat acțiuni menite să contribuie la creșterea conștiinței politice și cetățenești a țărănimii noastre colectivistice, la răspîndirea științei și culturii în rîndurile ei.

Sarcini mari și însemnate stau în fața sindicatelor din învățămînt în etapa viitoare. Îmbunătățindu-și continuu munca, sindicatele din învățămînt sînt chemate să-și întărească neconținut aportul la munca desfășurată de întregul popor, sub conducerea partidului, pentru desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră. Principala lor îndatorire este de a sprijini traducerea în viață a sarcinilor stabilite de partidul și de statul nostru, în domeniul învățămîntului.

Sindicatele din învățămînt își vor putea îndeplini în modul cel mai corespunzător această îndatorire dacă vor ști să găsească formele cele mai juste, cele mai eficiente de muncă și vor înlătura manifestările de formalism care s-au mai vădit în activitatea lor în cursul anului școlar încheiat. Este cunoscut, bunăoară, faptul că în unele locuri s-au organizat consfătuiri de muncă pe teme ce fuseseră deja dezbătute sau urmau să fie dezbătute în consiliile pedagogice sau în comisiile metodice, ceea ce a însemnat de fapt, desfășurarea unei activități paralele cu cea a organelor administrative.

Îndeplinirea în bune condiții a sarcinilor instruirii și educării tineretului depinde în mare măsură de creșterea conștiinței socialiste a cadrelor didactice. În această privință organelor sindicale le revin îndatoriri de o deosebită importanță. Ele sînt chemate să-și sporească rolul mobilizator, să desfășoare în rîndurile lucrătorilor din instituțiile de învățămînt o largă activitate educativă, organizînd expuneri atrăgătoare și documentate în problemele politicii interne și internaționale, conferințe pe teme de cultură generală, simpozioane, recenzii etc. Organele sindicale pot iniția vizite și excursii de documentare, acțiuni de cunoaștere și popularizare a marilor realizări ale regimului nostru, stimulînd astfel dragostea de țară, mîndria de cetățeni ai patriei noastre în rîndurile aceluia care sînt chemați să educe copiii și tineretul.

În prezent, cînd principala sarcină care stă în fața școlilor este pregătirea deschiderii noului an școlar, organele și organizațiile sindicale sînt chemate să-i mobilizeze pe oamenii muncii din școli la rezolvarea sarcinilor privind terminarea la timp a noilor construcții școlare, cuprinderea în școală a tuturor copiilor de vîrstă școlară, revizuirea și îmbogățirea materialului didactic etc.

Sporindu-și preocupările pentru îmbunătățirea continuă a conținutului și formelor muncii lor, organizațiile sindicale din școli vor aduce o și mai mare contribuție la educarea membrilor de sindicat, la mobilizarea lor pentru împlinirea politicilor partidului în domeniul pregătirii viitoarelor cadre necesare economiei și culturii patriei noastre.

Plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură

În ziua de 3 iulie a.c. a avut loc plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură.

Plenara a dezbătut raportul privind activitatea sindicatelor din industria poligrafică în domeniul întrecerii socialiste pentru realizarea planului de stat pe anul 1963, precum și contribuția sindicatelor din învățămînt în sprijinul rezolvării principalelor probleme ce au stat în fața școlii în anul școlar 1962 — 1963.

Drum bun, prieteni!

ÎN LUNILE DE VARĂ

Larma din curțile școlilor s-a mutat în colțuri de pădure, pe malurile apelor, pe drumuri de munte. Asociind mereu lunile de vară cu vacanța, gîndurile noastre se îndreaptă deseori spre miile de elevi, de învățători și profesori care au părăsit pentru mai multe săptămîni școlile pentru a savura frumusețile vieții în aer liber, în cabanele munților, pe insoritul litoral.

Școlile au rămas pustii — se spune de obicei — pentru că, în adevăr, pustii sînt fără glasurile celor ce le-au făcut să vibreze un an întreg — elevii și profesorii.

Dar clasele și cancelariile, culoarele și curțile cunosc și în aceste zile o animație: animație proprie sezonului estival, cînd toate eforturile celor ce nu sînt în concediu se concentrează spre cît mai buna organizare a vacanței elevilor și spre pregătirea deschiderii în bune condiții a noului an școlar. Munca educativă cu copiii, revizuirea materialului didactic, repararea mobilierului, amenajarea clădirilor, terminarea noilor construcții pun în fața directorilor de școli numeroase sarcini. Pe de altă parte o vie activitate are loc la secțiile de învățămînt răspunzătoare de desfășurarea vacanței copiilor ca și de terminarea la vreme a pregătirilor pentru deschiderea noului an, de munca de perfecționare a cadrelor didactice, de lucrările privind încadrările, privind asigurarea condițiilor de cazare pentru tinerii învățători și profesori nou numiți în învățămînt și altele.

Așadar, lunile de vară pun în fața organelor de învățămînt și a școlilor răspunderi noi. Un volum mare de muncă se depune, bunăoară, și în vara aceasta pentru asigurarea unei vacanțe plăcute, pline de bucurii și de veselie pentru toți copiii. Condițiile materiale pentru desfășurarea acestei activități au fost create încă înainte de închiderea anului școlar. Acum învățătorii, profesorii și toți cei ce au fost solicitați să lucreze cu copiii pe o anumită perioadă din vacanță sînt chemați să vegheze ca aceste condiții să fie folosite din plin și cu spirit gospodăresc. Este foarte necesar să se acorde o aten-

ție sporită conținutului activității cu copiii în cursul vacanței. Toată preocuparea și capacitatea noastră să fie folosite pentru organizarea temeinică a vieții în tabără, la punctele turistice, la casele de pionieri etc., pentru a da un profund conținut educativ și o bună orientare politică activităților ce se organizează aici. Jocuri și cîntece cît mai distractive, dar și cît mai frumoase, mai educative, activități cît mai variate și mai interesante, recreative, dar și instructive — aceasta să fie preocuparea de frunte a cadrelor didactice care lucrează în mijlocul copiilor în timpul vacanței. Să nu-i lăsăm pe copii să se plictisească. Plictiseala îi obosește mai mult decît orice, le înăbușă elanul, spiritul creator și avîntat. Fiecare clipă petrecută de copii în tabără, în excursie, în drumeție, să fie petrecută cu folos pentru sănătatea lor fizică și intelectuală.

Conținutul muncii de vară cu copiii constituie și una din sarcinile de frunte ale secțiilor de învățămînt, care nu trebuie să se limiteze în perioada de vară — așa cum există pe alocuri tendința — numai la supraviețuirea construcțiilor școlare, a lucrărilor pentru reparare și curățirea localurilor. Alături de acestea — importante de altfel — trebuie să stea și grija de a asigura un puternic conținut educativ și instructiv, recreativ și reconfortant activităților din cursul verii cu elevii. De aceea, cît mai multe deplasări în locurile în care se află copiii și însoțitorii lor — învățători, profesori, instructori superiori de pionieri. Pentru a pătrunde mai adînc în conținutul muncii este foarte util ca inspectorii să participe la activitățile organizate, la desfășurarea programului din tabără timp de 2—3 zile, eventual să participe la unele excursii sau drumeții, iar la sfîrșit să discute cu cadrele didactice pe marginea celor observate.

Multă atenție solicită și pregătirea în vederea deschiderii noului an școlar. Secțiile de învățămînt sînt datoare să urmărească îndeaproape ritmul și calitatea lucrărilor de amenajare a localurilor, de efectuare a curățeniei în școli, de terminare a noilor construcții. Și directorii de școală

pot ajuta în această privință, urmărind îndeaproape modul cum se efectuează lucrările, dacă ele corespund cerințelor procesului instructiv-educativ. Atunci cînd lucrările au ajuns în stadiul final și se pune problema dării în folosință, directorii de școală au datoria să se asigure că tot ceea ce preiau este de bună calitate, să nu accepte lucrări de mîntuială, executate superficial și să ceară, pentru fondurile alocate, lucrări corespunzătoare. Altfel, anul școlar va începe în condiții care lasă de dorit, cu defecțiuni în ce privește amenajarea localurilor și a sălilor de clasă, defecțiuni care se vor amplifica nu peste mult și vor crea din nou bătaie de cap și implicit vor perturba procesul de învățămînt.

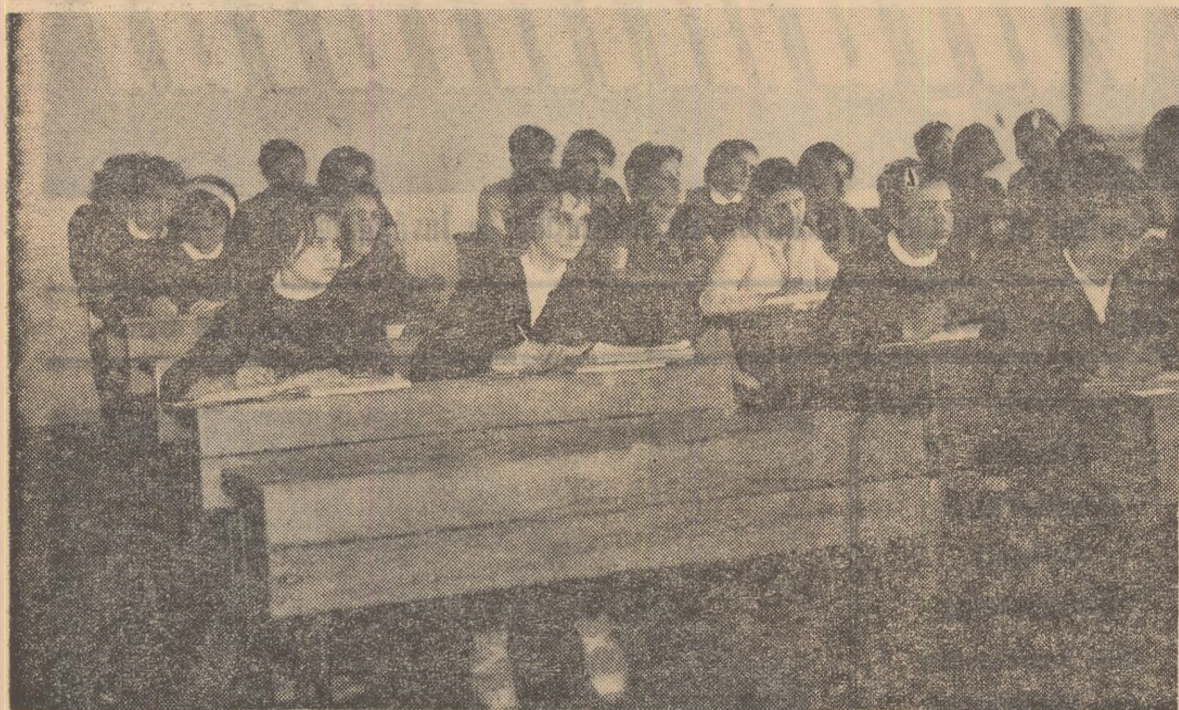
Bună a fost inițiativa de a numi, cu mult înainte de terminarea noilor localuri de școală, pe viitorii directori ai școlilor respective. Aceștia pot da un ajutor substanțial în grăbirea lucrărilor, în finisarea cît mai atentă a lor, ținînd permanent legătura cu constructorii și, după caz, cerînd ajutorul organelor competente pentru efectuarea la vreme și în condiții corespunzătoare a tuturor lucrărilor.

De pe acum secțiile de învățămînt trebuie să determine o preocupare atentă pentru buna organizare a muncii în viitorul an școlar în fiecare unitate de învățămînt. O deosebită importanță are din acest punct de vedere concentrarea activității școlare în unități mari, puternice. Se impune de aceea ca, pe cît posibil, clasele VIII—XI să lucreze împreună, în localuri destinate numai școlii medii, iar clasele I—VII în localuri destinate numai școlii de 8 ani. Luîndu-se din vreme măsuri pentru concentrarea în acest mod, acolo unde este posibil, a activității din școlile de 8 ani și medii se creează premisele pentru o activitate mai unitară și mai organizată în fiecare școală.

În multe comune mari, în care există mulți copii, se înființează în acest an școlii medii, continuîndu-se acțiunea inițiată pe această linie în anii trecuți. Acest lucru însă impli-

(Continuare în pag. 12)

La istorie

La Școala medie nr. 6 din Capitală: Ascultînd cu atenție explicațiile

La bazele marxism-leninismului

Răspunsurile date de absolvenții școlilor de cultură generală cu prilejul examenelor de maturitate la bazele marxism-leninismului au vădit faptul că cei mai mulți candidați și-au însușit cunoștințele cerute de programă, că ei cunosc principalele teze ale marxism-leninismului, reușind să le prezinte clar și precis.

Majoritatea candidaților care au fost examinați de către comisia nr. 6 — secția reală — de la Școala medie din Dej, de exemplu, au putut să demonstreze în mod științific caracterul perimat, trecător al orînduirii capitaliste, rolul proletariatului și rolul conducător al partidului în lupta clasei muncitoare pentru înlăturarea orînduirii capitaliste și pentru construirea socialismului și comunismului. Tot astfel candidații care s-au prezentat în fața comisiei nr. 6 de la Școala medie „Dragoș Vodă” din Cîmpulung Moldovenesc au putut să dezvăluie limpede mecanismul însușirii plusvalorii de către capitaliști, să arate scopul producției capitaliste, să prezinte meritele lui K. Marx în ceea ce privește explicarea originii exploatarei capitaliste. Răspunzând despre modul de producție socialistă tinerii au scos în evidență însemnătatea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție pentru dezvoltarea economiei naționale, au explicat legile care acționează în socialism.

La cele mai multe centre de examinare candidații au relevat cunoștințe ample despre succesele hotărîtoare obținute de poporul nostru muncitor, sub conducerea partidului, în opera de construire a socialismului, au cunoscut problemele privind construirea bazei economice a socialismului, crearea bazei lui tehnice materiale, lupta partidului nostru pentru făurirea unității moral-politice a poporului nostru.

Așa cum au apreciat cele mai multe comisii ale examenului de maturitate, în general predarea științelor sociale în școala medie a avut un efect favorabil asupra modului de a gândi al tinerilor. Răspunsurile candidaților au pus în evidență faptul că tineretul școlar și-a format convingeri ferme cu privire la trăinicia orînduirii noastre socialiste, că el manifestă un larg interes pentru problemele victoriei politice interne și internaționale și în general pentru problemele contemporaneității — lucru deosebit de important pentru cetățeanul societății noi.

Pe lângă aceste rezultate bune obținute de școli în predarea economiei politice, a socialismului științific și a noțiunilor de filozofie examenul de maturitate din acest an a pus în lumină și o serie de lipsuri a căror lichidare impune profesorilor de specialitate o activitate mai atentă, mai susținută. Răspunsurile unor candidați au vădit, bunăoară, o insuficiență cunoaștere a unor probleme

cum ar fi criza generală a capitalismului (confundată uneori cu criza de supraproducție), învățătura marxist-leninistă despre stat, necesitatea perioadei de trecere de la capitalism la socialism, sarcinile dictaturii proletariatului, caracterul celor două etape ale revoluției populare din țara noastră, creșterea rolului conducător al partidului în perioada desăvîșirii construcției socialiste, politica P.M.R. de rezolvare a problemei naționale. O serie de răspunsuri în legătură cu aceste domenii au fost simpliste, lipsite de aprofundare. Astfel, unii candidați examinați de comisia nr. 19 de la Școala medie „M. Enășescu” din Cluj n-au putut expune cu suficientă claritate principalele obiective ale politicii economice a partidului nostru în perioada de trecere de la capitalism la socialism. Au fost și unii candidați — e drept puțini la număr — care nu au putut să prezinte pe larg obiectivul fundamental al planului economic de 6 ani al R.P.R., să arate sarcinile ce se desprind din acest obiectiv.

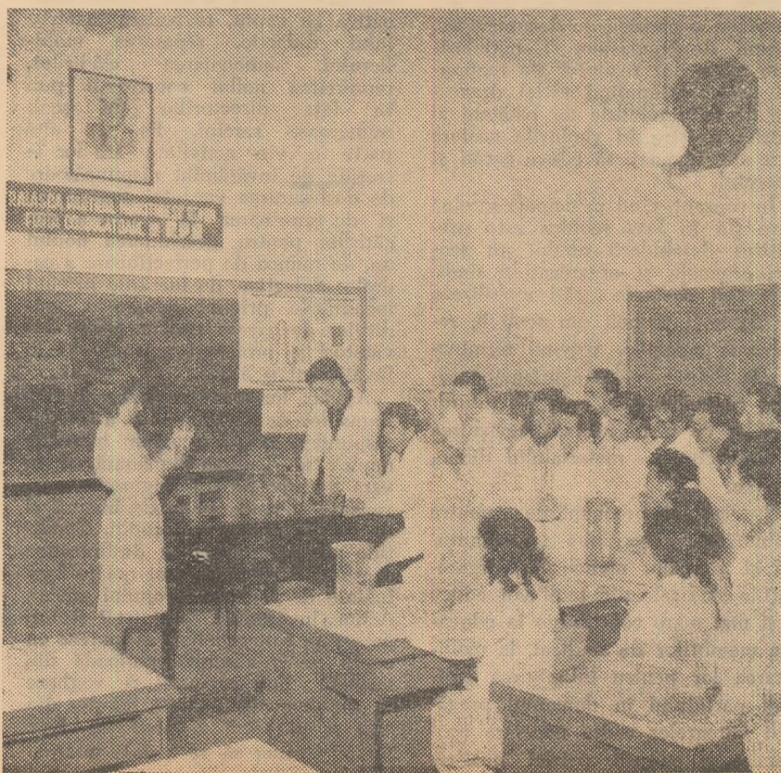
O serie de absolvenți au avut tendința de a trata în mod abstract problemele, alții au vădit o însușire mecanică a cunoștințelor, neputînd să arate cauzele obiective ale fenomenelor discutate, aplicarea practică a tezelor expuse, urmările lor concrete în viață. De pildă, unii candidați examinați de comisia nr. 3 de la Școala medie „N. Bălcescu” din București n-au putut să explice suficient de clar și de argumentat de ce funcția economico-organizatorică este proprie statului socialist, de unde decurge ea, ce determină superioritatea democrației socialiste față de cea capitalistă, cum se explică deosebirea radicală dintre morala proletară, comunistă și cea burgheză, care este cauza obiectivă ce determină deosebirea dintre cele două faze ale societății comuniste. De asemenea, după ce au explicat categoria de bază economică, unii candidați nu au putut să facă referiri concrete largi la crearea bazei economice a socialismului în țara noastră. În același timp răspunsurile unor candidați de la unele centre au vădit o cunoaștere insuficient de adîncă a conținutului documentelor de partid și de stat.

La fiecare comisie s-au prezentat spre examinare candidați din diverse școli. Acest lucru a făcut posibilă compararea nivelului de cunoștințe, a calității pregătirii pe care o dau elevilor diferite școli. Așa, de exemplu, în fața comisiei nr. 15 de la Școala medie nr. 1 din Tecuci s-au prezentat absolvenți ai Școlii medii din Mărășești și ai Școlii medii nr. 1 din Tecuci. Tinerii din Tecuci au dovedit un fond bogat de cunoștințe în domeniul științelor sociale, o interpretare matură a problemelor; ei s-au exprimat cursiv, logic. În schimb candidații veniți de la Mărășești au

fost mai slab pregătiți, unii dintre ei neputînd să dea răspunsuri multumitoare la probleme ca politica externă a R.P.R., coexistența pașnică etc. Comisia nr. 19 de la Școala medie „Al. I. Cuza” din Focșani a fost nemulțumită de pregătirea candidaților proveniți de la Școala medie din Vidra, dintre care destul de mulți nu au obținut decît note la limită, iar comisia nr. 20 din Cluj a socotit ca nefiind pe deplin satisfăcătoare pregătirea candidaților proveniți de la Școala medie nr. 14 din localitate. Confuziile pe care le-au făcut unii din aceștia, care nu au cunoscut o serie de probleme elementare, ca și faptul că nota cea mai mare obținută de elevii acestei școli la examen a fost doar 7 trebuie să dea de gîndit conducătorii școlii, ca și profesorului care i-a pregătit.

Cauzele lipsurilor semnalate mai sus nu stau numai în calitatea activității profesorului de marxism-leninism și a strădaniilor elevilor. Examenul de maturitate a scos în evidență și faptul că programa acestei discipline este prea încărcată, ceea ce nu a făcut posibilă aprofundarea tuturor problemelor, clarificarea lor deplină în cursul anului, obligînd unora pe elevi la acumularea prea multor cunoștințe în detrimentul înțelegerii de fond a problemelor. Revizuirea programei de învățămînt, crearea posibilității de a se recapitula temeinic materialul studiat în clasele anterioare, asigurarea unui caracter mai științific al predării și mai multă exigență din partea profesorilor vor aduce, desigur, rezultate mai bogate.

I. PETRESCU

Studierea istoriei patriei noastre, care a devenit cu adevărat o știință prin fundamentarea ei pe concepția materialismului istoric, constituie un mijloc de seamă pentru educarea tinerii generații în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar. Însușirea problemelor legate de lupta de veacuri a poporului nostru pentru eliberare socială și națională este pe bună dreptate considerată o datorie cetățenească, deoarece din cunoașterea trecutului glorios de luptă al poporului — adevăratul făuritor al istoriei — tineretul trage învățăminte pentru zilele luminoase pe care le trăim, în sensul înțelegerii mai profunde a mărețelor cuceriri revoluționare ale clasei muncitoare conduse de partidul său de avangardă, al dragostei față de cei ce s-au jertfit pentru instaurarea puterii populare, în fruntea cărora s-au aflat cei mai buni fii ai poporului — comuniștii.

Am avut de curînd posibilitatea, ca președinte al unei comisii de maturitate care a funcționat la Școala medie nr. 3 din orașul Constanța, să surprind anumite aspecte privind pregătirea în domeniul istoriei a absolvenților școlii de cultură generală.

Din răspunsurile date de candidați am putut constata că mulți dintre ei și-au însușit temeinic problemele de bază ale istoriei României și pot să interpreteze procesele și evenimentele istorice prin prisma materialismului istoric. Aceștia s-au remarcat prin pătrunderea esenței fenomenelor sociale, prin expunerea sistematică a problemelor. Este îmbucurător faptul că ei au tratat foarte bine subiectele legate de momentele importante ale luptei maselor populare, ca „Războiul țărănesc condus de Gh. Doja”, „Cauzele revoluțiilor de la 1848 din țările romîne”, „Crearea P.C.R.”, „Instaurarea puterii populare”, „Insurecția armată de la 23 August 1944”, „Transformarea socialistă a agriculturii în țara noastră”, „Politica externă a R.P.R.” ș.a. De pildă, în tratarea subiectului „Războiul țărănesc condus de Gh. Doja”, s-a pornit de la analiza cauzelor generale ale acestuia asupra cărora s-a insistat în mod just, desprinzîndu-se concluzia că aceste cauze au fost determinante, în timp ce cauzele imediate nu au constituit decît prilejul pentru izbucnirea răscoalei. Științific a fost prezentată și poziția diferitelor clase și pături sociale față de răscoală, pornindu-se de la interesele de clasă din acel timp precum și desfășurarea răscoalei. O bună interpretare a fost făcută și în ceea ce privește scopul pe care răscoala l-a căpătat în desfășurarea ei — lichidarea marii nobilimi — și de aci caracterul de război țărănesc al acestei mișcări. Cauzele înăbușirii răscoalei au fost de asemenea bine înfățișate, în lumina materialismului istoric. Un astfel de răspuns care a satisfăcut pe deplin comisia și căruia i s-a adăugat prezentarea foarte bună a celui de al doilea subiect, „Crearea

P.C.R.” nu putea fi notat decît cu „10”. Spre satisfacția comisiei și, bineînțeles, și a candidaților respectivi, asemenea răspunsuri au mai fost înregistrate și, ceea ce ni se pare demn de menționat, chiar la subiecte destul de dificile.

Unii dintre absolvenți au dat însă răspunsuri mediocre, cunoscînd parțial subiectele și fără a putea pătrunde esența problemelor. De pildă, un candidat care avea de tratat subiectul „Răscoala de la Bobilna” și-a început expunerea prin a arăta cauzele imediate ale acesteia. Deși cunoștea momentele mai importante din desfășurarea răscoalei respectivul candidat nu a făcut totuși să analizeze schimbarea raportului de forțe determinat de interesele de clasă ale forțelor sociale participante la răscoală.

Unii absolvenți n-au cunoscut suficient aspectele social-economice din diferitele etape ale istoriei patriei noastre, în special din orînduirea feudală. Atunci cînd au avut de tratat probleme referitoare la formarea statului feudal de sine stătător în Țara Romînească sau în Moldova, unii candidați n-au reușit să se ridice la înțelegerea faptului că formarea acestor state era determinată de adîncirea procesului de feudalizare a societății, că era o necesitate obiectivă determinată de relațiile de producție, explicînd formarea acestor state prin cauze legate de factori externi.

Au fost din păcate și cazuri în care unii candidați — puțini la număr — nu au putut să trateze subiectele din biletul de examinare, cu toate întrebările ajutoare puse de profesorul examinator.

Consider că aceasta se datorește în primul rînd faptului că acești tineri n-au privit cu seriozitate pregătirea examenului de maturitate, lipsindu-se de principalul element — studiul individual. Cred că și profesorii aveau datoria să stăruie mai mult în această privință, îndrumîndu-i zi de zi în pregătirea temeinică a materiei. Unii dintre absolvenții care n-au dat răspunsuri satisfăcătoare au folosit, după cît se pare, practica dăunătoare a „asaltului” manualului în preajma examenului și chiar pînă în ultimul moment, astfel că, atunci cînd au trebuit să răspundă nu și-au mai putut selecționa din minte multele date și fapte existente în memoria lor. Cum este și firesc, de aici au rezultat o serie de confuzii. Consider că și în această direcție profesorul are datoria de a munci mai mult cu elevii pentru lichidarea acestor deficiențe.

Cred că și programa de istorie ar trebui să fie îmbunătățită pentru a se înlătura acele lacune care mai există în special în privința aspectelor economice și sociale. În același timp cred că profesorul de istorie trebuie să accentueze mai mult în predarea materiei pe problemele de istorie contemporană, unde s-au putut observa unele neajunsuri în pregătirea candidaților.

Un alt aspect asupra căruia aș vrea să mă opresc se referă la faptul că unii candidați, deși posedau un bogat volum de cunoștințe, nu erau deprinși cu elaborarea unui plan al subiectului pe baza căruia să facă o expunere curgătoare, sistematică. Aceștia așteptau ca profesorul să le pună întrebări cît mai numeroase, iar ei să dea răspunsuri. Cred că ar fi bine ca în ultimele clase ale școlii medii și în special în clasa a X-a profesorii să urmărească formarea la elevi a deprinderii de a da răspunsuri cuprinzătoare, care să îmbrățișeze întregul ansamblu al unei probleme. Aceasta ar duce și la o mai mare concentrare a elevului asupra problemei respective, impunîndu-i totodată diferențierea elementelor principale de cele secundare.

Îmbunătățindu-și continuu munca, profesorii de istorie vor putea aduce o contribuție importantă la formarea unor tineri bine pregătiți, care să facă față cu cinste titlului de participant activ la opera de desăvîșire a construcției socialiste.

Lector univ. I. NEGOIU

La limba și literatura română

Am fost, în recenta sesiune a examenului de maturitate, președintele unei comisii de examinare. În fața comisiei noastre s-au prezentat circa 50 de candidați, toți absolvenți ai secției umaniste de la Școala medie nr. 27 din Capitală.

Ne propunem a ne ocupa, în cele ce urmează, numai de examenul de limba română. Vom face unele observații mai întâi în legătură cu lucrările scrise și apoi ne vom referi la examenul oral susținut de candidați.

Multe din lucrările scrise au fost bune și foarte bune. Numeroși candidați au dat dovadă de o bună orientare ideologică în punerea și dezvoltarea problemelor, de temeinică cunoștință în domeniul literaturii, de maturitate în expunere, de o stăpânire impresionantă a frazei literare, a unui stil clar, precis, fără zorzoane sfărătoare. Aceștia nu numai că au trecut în revistă, dar când era cazul, au făcut comentarii judicioase cu privire la un număr mare de opere (au fost menționate astfel, în legătură cu primul subiect, privind forța creatoare a maselor în epica noastră contemporană, „Răscoala” lui Rebreanu, „Revolta din port” a lui Sahia, „Nicoară Potcoavă” și „Mitrea Cocor” ale lui M. Sadoveanu, „Un om între oameni” de Camil Petrescu, „1907” de Tudor Arghezi, „Descult” de Zaharia Stancu, „La cea mai înaltă tensiune” de Nagy Istvan, „Vințul nu se stârnește din senin” de Asztalos Istvan, „Bărăgan” de V. Em. Galan, „Desfășurarea” de Marin Preda, „Setea” lui Titus Popovici, „Minerii din Maramureș” de Dan Deșliu etc.). Mulți candidați care au dezvoltat subiectul al doilea, privind natura și omul în creația lui Eminescu și Coșbuc, au găsit și el linia justă, tonul cel mai potrivit, fie printr-o considerare continuu paralelă a trăsăturilor comune și a deosebirilor esențiale din lirica paisagistică a lui Eminescu și Coșbuc, fie printr-o reliefare alternantă a ceea ce formează specificul poeziei descriptive a unuia față de al celuilalt, cu sublinierea originalității și a aportului fiecăruia din cei doi mari poeți într-un sector atât de caracteristic poeziei noastre din secolul al XIX-lea mai ales.

Nu putem trece însă cu vederea faptul că o serie de lucrări au fost sumare, inexplicabil de laconice (în cele 3 ore unui candidați n-au putut așterne decât două-trei pagini de fraze declarative, goale de conținut și un număr de titluri de opere), sau stufoase, conținând de toate, uneori într-o revărsare anarhică, înecând, sub praful molozului aruncat cu lopata, și unele lucrări bune, cu bun simț spuse, legate de subiect.

În parte, aceste lipsuri se datoresc și modulului imprecis, confuz în care au fost formulate subiectele lucrărilor scrise — ceea ce au remarcat, după cum se știe, toate comisiile de examinare. Nu e mai puțin adevărat însă că multe din deficiențele existente în lucrările scrise ale unor candidați își au rădăcina în lipsa de pregătire temeinică a acestora în anii de școală.

Într-o serie de lucrări am întâlnit formulări improprii de felul lui: „Eminescu, fiind cel mai mare poet al scriitorilor clasici, a oglindit natura...”; sau: „lui Mitru Moș îi trec prin gând aceste idei foarte denaturate...”; sau: „Deși moare (Nicoară Potcoavă), acest lucru nu înseamnă că și idealurile sale s-au

exterminat” etc. În unele lucrări mai apar și abateri de la ortografie, dintre care cele mai frecvente sînt: scrierea pronumelui posesiv „ai noștri, voștri” cu doi 1; conjuncția „sau” scrisă s-au (ori invers: pronumele reflexiv și auxiliarul transcrise printr-un cuvînt); literele componente ale prepoziției la despărțite prin liniară sau cuprinderea într-un cuvînt a pronumelui și auxiliarului; nearticularea pluralului masculin sau a substantivelor feminine în cazuri oblice ale singularului etc.

Punctuația e de multe ori folosită la întâmplare; plasarea virgulei, cînd se recurge la ea, e arbitrară. Se mai întilnește la unii candidați virgula plasată între subiect și predicat, ca o barieră care trebuie neapărat să le separe sau, chipurile, pentru evitarea cacofoniei, deși, mai ales în scris, virgula e ilogică.

Candidații care au comis în lucrările lor atari greșeli de ortografie au fost invitați — în conformitate cu instrucțiunile Ministerului — atunci cînd le-a venit rîndul la oral, să scrie la tablă textul respectiv.

La examenul oral mulți candidați au făcut dovada unui interes deosebit pentru problemele de literatură română, au vorbit cu pasiune chiar despre subiectele din biletele de examen, au impresionat prin exprimarea curgătoare, literară și prin posibilitățile lor de a-și sintetiza cunoștințele, bogate și variate. Pentru noi, examinatorii, a apărut limpede că pregătirea lor, adesea mai mult decît mulțumitoare, e rezultatul propriilor lor eforturi, dar și al muncii profesorilor, care sînt tot mai conștienți de rolul lor călăuzitor în orientarea și formarea elevilor.

Marea majoritate a elevilor cunosc temeinic literatura noastră de după Eliberare, ceea ce este, desigur, un lucru foarte îmbucurător. Se reflectă, în primul rînd, interesul firesc pe care de ani de zile îl acordăm cu toții literaturii noastre noi, literaturii realist-socialiste, care oglindește în tot mai mare măsură marile prefaceri sociale ale statului nostru democrat-popular. Mai slab cunosc unii elevi — și aceasta nu e de natură să ne mulțumească — literatura perioadelor mai vechi, în unele cazuri chiar operele scriitorilor pașoptiști și ale marilor clasici din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Această situație se datorește, credem, și faptului că în clasele a VIII-a, a IX-a și chiar a X-a unii profesori n-au în vedere, ca obiectiv imediat, pregătirea elevilor lor pentru examenul de maturitate, în timp ce în ultima clasă — aflați în preajma acestuia — dau bătălia cea mare, pentru a transmite cît mai multe și cît mai sistematizate cunoștințe din perioada pe care o predau, fără ca timpul, evident, necruțător de scurt, să le mai permită o recapitulare amănunțită a materiei claselor anterioare.

O mai mare grijă sînt chemați să acorde profesorii, credem, lecturii de către elevi a operelor scriitorilor studiați. Unii candidați au dovedit lacune în ceea ce privește parcurgerea, prin lectură individuală, a bibliografiei literare absolut necesare. De aceea vorbesc „la general” despre scriitorii ca Gr. Alexandrescu, C. Negruzzi, V. Alecsandri, M. Eminescu, I. L. Caragiale, G. Coșbuc etc., ignoră pe unii reprezentanți ai criticii noastre literare, nu pot vorbi mai amănunțit despre cultura și litera-

tura românească dintr-un anumit secol. Am remarcat de asemenea, la unii candidați, necunoașterea datelor, chiar cînd acestea marchează evenimente importante din istoria literaturii noastre sau din viața scriitorului respectiv. Unora dintre candidați nu le sînt suficient de clare probleme ca aceea a curentelor literare, a luptei dintre realism și antirealism în literatura noastră etc. Surprinde faptul că unii candidați manifestă lipsă de interes pentru memorarea unor versuri din poezii noastre reprezentative. Am fi vrut să vedem de asemenea mai mult interes pentru problemele de stilistică, de versificare, de măiestrie literară, în general pentru problemele de teorie a literaturii. Este drept că mulți candidați au putut vorbi despre tema și subiectul operelor, dar nu au făcut întotdeauna aprecieri competente asupra valorii artistice a operei, reducînd toate acestea la două-trei cuvinte cu privire la limbă și stil. Opera a fost povestită uneori cu amănunte inutile, candidații neputîndu-se ridica întotdeauna la interpretarea artistică a textului, la comentarea operei în lumina evoluției literaturii noastre. Unii au reproduș aproape aceleași fraze (mai ales cînd aveau de vorbit despre aceleași teme), de unde relese încă o dată că notează, înregistrează ceea ce le dictează profesorii lor și apoi, fără personalitate, fără completări pe bază de lectură proprie, redau ceea ce au înmagazinat. Obligațivitatea lecturii unor opere în întregime (poezii lirice și epice, de la doinele populare pînă la epopeile clasice din literatura noastră și cea universală, nuvele, romane, opere dramatice) și controlul periodic al acestora, ca și stabilirea unui număr mai mare de ore de compunere în clasă pe baza lecturii se impune cu necesitate.

Unele din lacunele observate de noi la examenul scris și oral de limba română, unele din deficiențele semnalate mai sus la această disciplină pot fi constatate, sub o formă sau alta, și la alte materii pe care le au de pregătit absolvenții școlii medii pentru examenul de maturitate. O analiză mai amănunțită a rezultatelor ultimelor sesiuni ale examenelor de maturitate mi se pare de aceea foarte utilă. Cred că rapoartele înaintate Ministerului de către președinții comisiilor de maturitate nu oferă, spre analiza problemei, singura cale eficace. Îmi permit, prin urmare, a sugera, la sfîrșitul acestor câteva observații, Ministerului Învățămîntului, convocarea, într-un fel de ședință de lucru, pe la mijlocul lunii septembrie, a președinților comisiilor de maturitate din ultimele două sesiuni (iunie, august), a șefilor celor 16 secții de învățămînt raionale, a celor aparținînd raioanelor din București (evident și a secției de învățămînt a Capitalei), eventual a unor directori de mari școli medii — pentru discutarea celor mai stringente probleme legate de buna pregătire și desfășurare a examenelor de maturitate. Întîlnirea aceasta va putea să analizeze cu toată seriozitatea rezultatele de pînă acum, să tragă concluziile care se impun, spre a le recomanda apoi ca măsuri de luat tuturor aceluia care conlucrează la crearea unui absolvent de școală medie bine pregătit, multilateral instruit, viitor intelectual demn de un stat socialist ca al nostru.

Conf. univ. EMIL BOLDAN

Gustul pentru lectură, pentru cunoașterea și înțelegerea literaturii se cultivă încă din clasele mici

Imi propun să vorbesc, în acest articol despre câteva învățăminte și concluzii pe care ni le-a oferit nouă, examenilor, analiza lucrărilor scrise și a răspunsurilor date la limba română de absolvenții secției cu limba de predare maghiară a Școlii medii nr. 4 din Oradea, prezentați la examenul de maturitate în fața comisiei nr. 8 din acest oraș. Desigur, voi schița numai aprecierile mai generale, mai concludente.

Lucrările scrise au demonstrat că pregătirea literară a majorității candidaților este corespunzătoare. Ei cunosc bine îndeosebi literatura noastră realist-socialistă de după 23 August 1944, o înțeleg și o interpretează just. Marea majoritate a candidaților și-au ales primul subiect — „Forța creatoare a maselor oglindită în epica noastră contemporană”. Ei s-au străduit să analizeze operele care reflectă problemele construirii socialismului în țara noastră, care zugrăvesc trăsăturile omului nou, elanul creator al maselor populare ce construiesc, sub conducerea partidului, viața nouă, socialistă (M. Sadoveanu: Mitrea Cocor, M. Preda: Desfășurarea, T. Popovici: Setea, V. Em. Galan: Bărăgan etc.). Numeroși candidați au arătat, în introducerea lucrărilor, rolul maselor în construirea societății noi, pe baza învățăturii marxist-leniniste. Afirmările au fost fundamentate adesea cu citate din documentele de partid. De asemenea, o serie de candidați au arătat just rolul activ al literaturii în procesul de construire a socialismului.

Caracterul sintetic al lucrării a cerut elevilor unele deprinderi de selectare și sintetizare. Din acest punct de vedere, unele lucrări scrise au rămas deficitare, o serie de candidați mărșăvind-se la înșirarea autorilor și operelor, la rezumarea conținutului acestora, la caracterizarea schematică a personajelor.

Unele lucrări nu au satisfăcut pe deplin prin prizma structurii și compunerii, cei care le-au alcătuit nereușind să le structureze pe baza unui plan bine gândit, să prezinte argumente convingătoare pentru susținerea unor afirmații și idei. Aceasta dovedește lipsa unor deprinderi ferme de alcătuire a lucrărilor de sinteză. S-au putut observa și unele inegalități între introducerea și tratamentul : o serie de lucrări au avut o introducere prea lungă, ceea ce a împiedicat dezvoltarea corespunzătoare a temei propriu-zise.

Trebuie deci să se acorde o atenție sporită și cunoștințelor de compunere ale elevilor, dezvoltării deprinderilor lor de sintetizare și generalizare.

Din punct de vedere al formulării, al cunoașterii limbii, o bună parte a lucrărilor s-a dovedit a fi corespunzătoare. Mulți candidați se exprimă ușor în limba română, au un vocabular destul de bogat, dovedesc cunoștințe temeinice de gramatică, de ortografie și de compunere. Dar au fost, din păcate, și unele lucrări care conțineau greșeli de gramatică și ortografie: lipsa acordului, articulare necorespunzătoare, formulări greoaie etc.

Aceste neajunsuri atrag atenția asupra faptului că trebuie să se acorde o mai mare atenție însușirii de către elevi a cunoștințelor de gramatică și de ortografie. Profesorii de limba română care predau în școlile sau secțiile cu limba de predare maghiară nu trebuie să uite nici o clipă că ei sînt și profesori de limbă și că, în clasele mari, nu se pot mulțumi numai cu predarea istoriei literaturii. Ei trebuie să folosească toate mijloacele pentru dezvoltarea vorbirii corecte a elevilor, a deprinderilor lor de scriere corectă, prin mai frecvente analize gramaticale, prin corectarea sistematică a caietelor, prin lupta împotriva greșelilor tipice etc.

Răspunsurile candidaților la examenul oral au arătat că cei mai mulți dintre ei și-au însușit materialul prevăzut în program, cunosc operele importante ale scriitorilor clasici și contemporani și au posibilitatea de a se exprima ușor și corect. Am putut auzi multe răspunsuri clare, bine construite și documentate. Au fost însă și unii candidați care s-au mărșăvit doar la schițarea unui rezumat al operei ce trebuia analizată, fără a se referi la conținutul ei de idei și la valoarea ei artistică.

Din răspunsuri a ieșit la iveală și faptul că unii candidați, deși cunosc istoria literaturii, nu au citit în întregime o serie de opere. Consider că va trebui acordată o mai mare grijă îndrumării lecturii elevilor, controlului sistematic al caietelor de însemnări asupra celor citite.

Îmi exprim convingerea că, dacă profesorii de specialitate vor acorda toată atenția înlăturării neajunsurilor care mai dănuie încă în pregătirea elevilor, vor putea obține rezultate dintre cele mai bune în munca lor.

Lector univ. ANDREI TITTEL

EXAMENELE DE MATURITATE

La matematică

Răspunsurile elevilor la oral, în cadrul examenului de maturitate de anul acesta, au fost în general bune. Cei mai mulți dintre candidații prezentați la Școala medie „Ion Creangă” din Capitală, de pildă, unde am funcționat ca președinte al unei comisii de examinare, au dovedit că și-au însușit temeinic cunoștințele, că au o frumoasă pregătire la matematici.

Majoritatea candidaților s-au descurcat mai ușor la problemele de analiză și de geometrie analitică — poate datorită și faptului că aceste discipline se studiază în clasa a XI-a. Cei mai mulți dintre candidații au dovedit că știu să stabilească domeniul de definiție al unei funcții, să calculeze limita unei funcții, să derivateze și să integreze funcții. Cind au avut de trasat grafice ei au găsit cu destulă ușurință asimptotele, fie că erau verticale sau horizontale, fie că erau oblice. De asemenea, au putut determina cu ușurință forma curbei după semnul derivatei a doua și au lucrat corect la integrarea unei funcții, alegind cu pricepere substituțiile atunci cind era vorba de integrarea funcției prin părți sau prin schimbare de variabilă.

Răspunsurile date de candidații au dovedit în același timp o bună cunoaștere a formulelor la geometria analitică, precum și priceperca de a le aplica. Marea majoritate a candidaților au știut să scrie ecuația unei drepte care trece prin două puncte, a unei drepte care trece printr-un punct și are o direcție dată, să recunoască o curbă după ecuația dată etc.

Tinerii absolvenți stăpinesc bine și disciplinele studiate în anii precedenți (clasele VIII—X). Cele mai bune răspunsuri au fost date la algebra. Mulți candidați au dovedit că pot rezolva rapid și bine ecuații algebrice oricât de dificile.

Nu se poate afirma însă că toți candidații prezentați în fața comisiei noastre au avut o pregătire la fel de bună. Unii dintre ei au dovedit lipsuri în cunoștințe, datorate în special insuficienței pătrunderii a unor capitole, învățării pe de rost a teoremelor și formulelor. Astfel, un candidat cărui i s-a cerut să calculeze limita de forma

$$\left(\frac{x+1}{x-1}\right)^x \quad \text{n-a știut să}$$

folosască artificial de calcul adecuat și, trecind direct la limită, a ajuns la o operație fără sens — unu la puterea infinit, fără să sezeze acest lucru. Aci, de fapt, este și o lipsă a manualului, care nu insistă suficient asupra limitelor de acest fel.

De asemenea, unii candidați au întâmpinat greutăți în calcularea arilor mărginite de două curbe date

prin ecuațiile lor. Bunăoară, ei nu au putut determina limitele de integrare, deși au știut să integreze funcțiile respective. Se pare că în timpul anului școlar ei nu au făcut suficiente exerciții de acest fel. Este necesar, după părerea noastră, să se acorde mai multă atenție problemelor de calculare a arilor și volumelor cu ajutorul calculului integral, deoarece ele au mare însemnătate pentru practică.

Una din cauzele lipsurilor de acest fel din cunoștințele elevilor poate să fie găsită, printre altele, în supraîncărcarea programelor, care are drept rezultat tratarea insuficientă a unor probleme importante. Credem că, dacă s-ar renunța, de exemplu, la studiul elipsei, hiperbolei și parabolei, care oricum nu pot fi suficiente aprofundate în școala de cultură generală, s-ar putea insista, în schimb, asupra capitolelor despre dreaptă și cerc, pe care elevii și le-ar putea însuși în profunzime.

O situație asemănătoare se întilnește și la algebra, unde în clasa a X-a, de pildă, se pierd zeci de ore pentru capitole fără importanță — ca divizibilitatea numerelor, cel mai mic multiplu comun și cel mai mare divizor comun al numerelor și polinoamelor — în loc să se aprofundeze metoda inducției matematice și rezolvarea ecuațiilor.

Pentru îmbunătățirea predării matematicii în școala medie cred că ar fi bine să se treacă încă de pe acum la revizuirea programelor, fără să se aștepte aplicarea integrării a planului de învățământ pentru școala de 12 ani. De asemenea, cred că ar fi bine să se prevadă în programa de matematică a ultimei clase medii câte o oră în fiecare săptămână pentru recapitularea și sistematizarea cunoștințelor căpătate în anii anteriori.

Pentru aprofundarea de către elevi a cunoștințelor de matematică ar fi necesar cred, să se folosească pe scară mai largă materialul didactic. De pildă, la geometria în spațiu ar fi indicată folosirea unor planșe, a unor corpuri geometrice executate din sirmă etc. S-ar înălțura astfel greutățile pe care le întâmpină unii elevi la stabilirea unghiului plan corespunzător diedrului, la găsirea secțiunii într-un poliedru etc. Ar fi bine dacă s-ar folosi și o scară mai mare și diafilmul și filmul. La algebra, de exemplu ar fi indicat filmul „Aranjamente, permutări, combinații”, la geometrie filmul „Tangenta la curbă” etc.

Acordind toată atenția studiului matematicii în școala medie vom izbuti să dăm producției și învățământului superior și tehnic tineri bine pregătiți, capabili să-și însușească știința și tehnica modernă.

Conf. univ. N. MIHAILĂ

La fizică

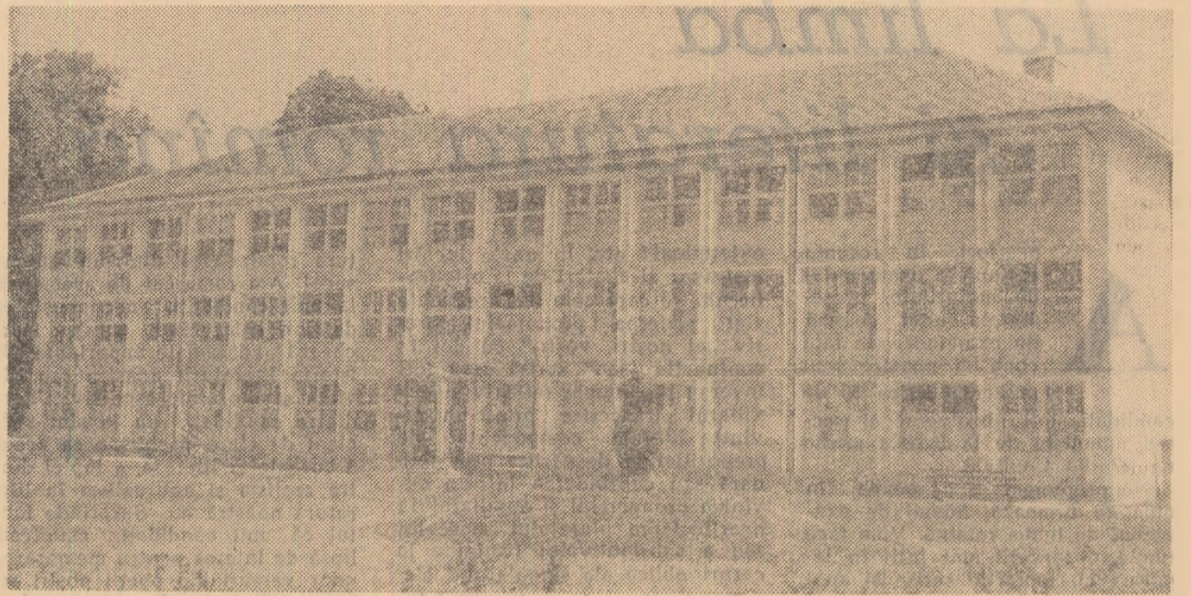
Am avut și anul acesta prilejul să particip, ca președinte al comisiei de examinare, la examenul de maturitate. De data aceasta am putut verifica pregătirea absolvenților secției reale de la Școala medie nr. 15 „Elena Sirbu” din Capitală. Lucrările scrise ale candidaților, răspunsurile lor orale mi-au întărit convingerea că nivelul de pregătire al absolvenților școlii medii de cultură generală crește de la an la an, cunoștințele lor devenind tot mai adânci, tot mai strins legate de practică.

Pot afirma cu deplin teame că majoritatea absolvenților secției reale a Școlii medii „Elena Sirbu” din Capitală și-au însușit în mod conștient problemele studiate la fizică, înțelegând esența fenomenelor și legile acestora. Deosebit de bine stăpinesc elevii acestei școli problemele privitoare la oscilațiile electrice și undele electromagnetice, datorită faptului că, efectuându-și practica în producția la uzinele „Electroaparaț”, au putut cunoaște aplicațiile practice ale acestor fenomene fizice.

S-a dovedit astfel, o dată mai mult, că legarea cunoștințelor teoretice de viață, de producție contribuie în mod hotărâtor la asimilarea conștientă a problemelor de fizică, deoarece dă elevilor posibilitatea să observe direct și multilateral fenomenele

supuse studiului. Am remarcat de pildă, în răspunsurile privind descrierea și funcționarea tuburilor electronice, nu numai că elevii cunosc o serie de detalii, de numiri tehnice ale părților constructive etc., dar că ei au înțeles în profunzime și principiile teoretice, pe care le-au prezentat la un nivel ce depășește chiar cerințele programelor. Răspunsuri la fel de bune s-au dat la chestiunile privind electromagnetismul, ca urmare a celor cunoscute de elevi în timpul practicii la secția de montaj automat a uzinei „Electroaparaț”, unde au lucrat efectiv la verificarea transformatorilor de ridicare și coborâre, la montarea întrerupătoarelor automate, a releelor și electro-magneților pentru pornirea ascensoarelor etc. De asemenea, tinerii care și-au efectuat practica în producția la uzinele „Electronica”, lucrând la asamblarea difuzoarelor, în secția de potențioetre etc., au putut aduce interesante completări la schemele aparatelor de radio înserate în manual.

Dacă precizia tratării problemelor și pătrunderea în adincoimea acestora au caracterizat majoritatea răspunsurilor date de candidați, nu se poate afirma că n-au mai fost printre ei și unii care au dovedit un nivel necorespunzător de pregătire în domeniul fizicii. Astfel, răspunsurile

Localul școlii medii recent construite în orașul Lugoj

La bazele darwinismului

Studiul bazelor darwinismului în școală, folosind la maximum cunoștințele de chimie organică, de botanică, zoologie, anatomie etc. dobândite în anii precedenți, creează elevilor posibilități largi de înțelegere a fenomenelor naturii vii, a unității și materialității lumii, oferindu-le în același timp, pe lângă argumentele teoretice de combatere a diverselor concepții idealiste, și prilejul de a cunoaște mijloacele de acțiune practică în lupta omului contra naturii. Este firesc, deci, ținând seama de importanța acestor cunoștințe, ca volumul și calitatea lor să fie verificate la examenul de maturitate.

Ascultind răspunsurile date la bazele darwinismului, în cadrul examenului de maturitate, de către absolvenții școlii medii Orăștie, am urmărit un dublu aspect: modul în care și-au însușit ei baza teoretică a principiilor darwiniste și măsura în care vor putea utiliza cunoștințele asimilate în activitatea lor practică ulterioară.

Am constatat că, în general, absolvenții și-au însușit principiile darwiniste, că ei cunosc fondul real al fenomenelor pe care le-au expus, că înțeleg legătura dintre lumea organică și cea anorganică. Felul cum au minuit candidații formulele chimice, cum au prezentat tipurile de legături covalente sau homeopolare, caracteristicile interacțiunilor chimice dintre substanțele legate covalent etc. a demonstrat că ei își dau seama de faptul că substanțele organice dispun de posibilități chimice uriașe și știu că aceste posibilități se realizează extrem de încet, ceea ce explică valorile

istorice ale timpului evolutiv, calculat în milioane de ani. Astfel, pătrunzind latura cinetică a fenomenelor biologice, ei au dovedit că înțeleg just și organizarea în timp a protoplasmei, și apariția fenomenelor metabolice.

Aproape toți candidații au pătruns sensul apariției lumii organice. Unii dintre ei, însă, n-au putut explica nici perfecționarea acestei lumi, nici evoluția vieții, n-au putut arăta diferența dintre bacterii și alge, dintre autotrofie și heterotrofie sau, atunci cind au definit diversele noțiuni, au dat o definiție învățată mecanic. Acești candidați au prezentat formele animale de tranziție, ca și formele evolutive ulterioare în mod static sau statistic, fără a dovedi înțelegerea adincită a forțelor motrice ale evoluției, adesea prezentate eclectic, cu exemplificări inadecvate, demonstrind o acceptare de suprafață a unui material parcurs la o lecție oarecare. N-au satisfăcut pe deplin nici răspunsurile date de unii candidați în legătură cu variabilitatea indivizilor, cu selecția, izolarea și stabilirea raselor sau soiurilor produse, cu problemele eredității și ale adaptării la mediu.

Aceasta mă îndreptățește să socotesc că studiul științelor naturii în școala medie prezintă încă unele lacune ce trebuie înlăturate. Este evident că studiul bazelor darwinismului în ultima clasă a școlii medii urmărește, pe lângă sinteza multiplelor cunoștințe acumulate de elevi prin parcurgerea programei la diversele discipline ale biologiei, și însușirea de către

ei a unor principii necesare studiului analitic și sintetic propriu acestei discipline. Se impune însă neapărat corelarea acestor principii cu noțiunile deja cunoscute de elevi, căci în caz contrar edificiul noilor cunoștințe se ridică pe o bază subredă. Astfel, dacă noțiunea de fotosinteză este cunoscută de elevi din studiul botanicii sau chimiei, încadrarea ei în explicarea fenomenelor biologice aparține bazelor darwinismului. Aceasta nu se poate realiza doar prin simpla menționare a principiilor lui Timireazev, ci este necesară explicarea și înțelegerea aprofundată a fenomenului fotosintezei din punct de vedere biologic, integrarea lui în lanțul celorlalte fenomene biologice. Problema devine și mai importantă atunci cind este vorba de explicarea și demonstrarea teoriei evoluției, deoarece simpla memorare a acesteia nu dă elevilor posibilitatea de a pătrunde principiile darwinismului creator. La fel, cunoașterea experiențelor multiple efectuate de Miciurin rămâne ineficientă atita timp cit face apel numai la memorie. Cred că, în parte, se reflectă aici și un neajuns al manualului, care într-un număr redus de pagini caută să cuprindă (adesea fragmentar) un complex considerabil de noțiuni dificile, insuficient explicate.

Trebuie să menționez însă că, biruind deficiențele de acest fel, majoritatea candidaților au dovedit la examenul de maturitate, un bagaj bogat de cunoștințe adesea expuse într-un limbaj științific adecvat. Aceasta reprezintă, desigur un succes al profesorilor care i-au pregătit. Succesul de care vorbim merita o justă apreciere cu atât mai mult cu cât mulți candidați și-au însușit aceste cunoștințe în legătură strinsă cu practica. Ei au înțeles capacitatea creatoare a principiilor evoluționiste, eficacitatea selecției aplicate atât la plante cit și la animale, rolul mediului, caracterul progresului în evoluție etc. Foarte adesea, fiind solicitați să arate ce însemnătate au problemele teoretice și datele istorice expuse de ei pentru necesitățile practicii agricole și zootehnice, candidații au dat răspunsuri bune, demonstrind înțelegerea celor studiate și posibilitatea de a folosi argumentele cele mai adecvate. Se simte însă, în pregătirea unora din ei, o insuficiență cunoaștere a problemelor concrete ale producției agricole din țara noastră. Este posibil ca numărul redus de exemple date de acești candidați — adesea rezumate la două sau trei soiuri de griu ICAR, la merinosul de Pașas și la porcul de carne — să se datoreze și lacunelor manualului. Horticultura, viticultura, legumicultura cit și celelalte sectoare agro-zootehnice din patria noastră oferă mult mai multe resurse ce ar putea fi valorificate în manual, servind ca material de exemplificare.

Sînt convins că argumentarea cu date concrete apropiate, explicate în detaliu, ar aduce un aport practic mai substanțial în pregătirea viitorilor absolvenți.

Conf. univ. MIHAIL PASCU

Conf. univ. dr. EUGEN PAȘTEA

Excursiile școlare — important factor de educație patriotică a elevilor, de reconfortare fizică

Excursiile școlare, drumeția constituie unul din principalele mijloace de educare patriotică a copiilor și tineretului școlar din patria noastră. Ca urmare a grijii pe care partidul și guvernul nostru o poartă pentru instruirea și educarea copiilor și tineretului patriei, excursiile școlare au luat în ultimii ani o mare amploare, cuprinzând milioane de copii și de tineri școlari.

Prin organizarea excursiilor școlare, elevii au posibilitatea să cunoască realizările regimului nostru democrat-popular, patria noastră socialistă, frumusețile și bogățiile ei naturale, precum și locurile istorice care amintesc de lupta clasei muncitoare și a partidului ei, monumentele de artă și cultură, creațiile de artă populară. Cunoașterea directă a acestor elemente dezvoltă în rândurile elevilor dragostea și devotamentul nețărmurit față de patria noastră, Republica Populară Română, față de Partidul Muncitoresc Român. Excursiile școlare contribuie în același timp la legarea mai strânsă a învățământului de practică, de viață, de producție, dând elevilor posibilitatea să-și consolideze și să-și lărgescă cunoștințele dobândite în domeniul științelor, culturii și artei, să efectueze multiple legături între aceste cunoștințe prin perceperea directă a faptelor și fenomenelor.

Constituind un puternic factor educativ, excursiile răspund în mare măsură așteptărilor de educație patriotică, cit și fortificării fizice a elevilor. Excursiile oferă elevilor posibilitatea de a se recrea în mod folositor și plăcut. Ele întăresc sănătatea, dezvoltă forța și rezistența, educă spiritul de observație, voința, curajul, perseverența, inițiativa, spiritul de colectiv, atașamentul față de oamenii muncii de la orașe și sate. Excursiile sînt minunate prilejuri de a realiza odihna activă și de a căli organismul prin marșuri, drumeții, prin contactul cu viața în aer liber, prin organizarea unor variate activități și aplicații practice, cu scop educativ și instructiv.

În organizarea excursiilor școlare se disting mai multe forme:

Excursiile locale — au ca scop petrecerea timpului liber al elevilor în mijlocul naturii, cunoașterea localităților învecinate și a locurilor pitorești mai apropiate, cunoașterea obiectivelor mai importante din punct de vedere economic și cultural. Ele cuprind, pe cît posibil, totalitatea elevilor din școlile de toate gradele. Excursiile locale se organizează sub forma drumeției, în tot timpul anului școlar și în special la sfîrșit de săptămîna, în vacanțele școlare. Ele se organizează pe o durată de una sau două zile, timp în care elevii sînt antrenați să meargă pe jos, asigurîndu-se popasurile de odihnă în funcție de distanța ce urmează a fi parcursă, în funcție de particularitățile de vîrstă ale elevilor. Aceste excursii se desfășoară sub conducerea directă a profesorilor, învățătorilor sau instructorilor de pionieri, ajutați de părinții elevilor.

În organizarea excursiilor locale, un accent deosebit se pune pe gruparea elevilor pe vîrstă, pentru ca explicațiile profesorilor să le fie accesibile și utile tuturor, pentru ca măsurile organizatorice, volumul eforturilor să fie pe măsura puterilor fizice și intelectuale ale elevilor.

În programul de activități al taberelor locale, al cluburilor pentru pionieri și elevii este necesar ca drumețiile să fie cuprinse în cît mai largă măsură.

Cadrele didactice trebuie să acorde o deosebită atenție nu numai felului cum organizează observarea naturii, a florii, a faunei și a formelor de relief, a frumuseților peisajului, ci și conținutului orelor de popas. Pe baza unei pregătiri anterioare, elevii trebuie să poată desfășura aici scurte programe artistice, gustînd îmbinarea cîntecelor populare și patriotice, a dansurilor populare cu frumusețea munților, pădurilor, a zăvoațelor și apelor de pe întînsul patriei. Marșul copiilor și tineretului școlar în timpul drumeției, pe coastele dealurilor și ale munților, de-a lungul apelor și al cîmpurilor trebuie să lase amintiri de neuitat prin buna organizare, prin farmecul clipelor petrecute laolaltă.

Excursiile regionale — au ca scop cunoașterea de către elevi a raionelor din regiunea în care locuiesc, a realizărilor obținute de acestea în anii regimului nostru de democrație populară, a monumentelor și locu-

rilor istorice care oglindesc trecutul de luptă al partidului, a locurilor pitorești, a monumentelor de artă și a altor obiective care ajută la cunoașterea vieții economice și culturale a oamenilor muncii din regiunea respectivă. În funcție de vîrsta elevilor și scopul propus, în itinerar vor fi prevăzute una sau două zile de drumeție în locurile cele mai pitorești, folosindu-se pentru odihnă bazele turistice amenajate în școli, la cabane sau în apropierea taberelor.

La aceste excursii, participă elevii claselor V—XI ale școlilor de cultură generală, elevii din școlile profesionale, de meserii, tehnice, agricole, din școlile de artă și pedagogice, din casele de copii.

Excursiile interregionale — au drept scop cunoașterea mărețelor construcții ale socialismului de pe întreg cuprinsul țării noastre, cunoașterea marilor orașe, importante centre industriale și culturale ale țării, cunoașterea monumentelor privind trecutul de luptă al poporului nostru, al clasei muncitoare, precum și frumusețile și bogățiile naturale, monumente ale naturii, cunoașterea Capitalei patriei.

ORGANIZAREA EXCURSIILOR

Pentru buna reușită a fiecărei excursii se va întocmi un plan de organizare, care va cuprinde: traseul în general (localitatea de plecare, localitatea de sosire, obiectivele principale străbătute pe parcurs); perioada (data plecării și ora, data sosirii și ora); echipamentul și materialele necesare (pentru fiecare elev în parte, pentru întregul colectiv, material special — în funcție de natura excursiei — geologic, fotografic etc.); descrierea traseului în amănunțime pe etape zilnice.

Din planul de organizare trebuie să rezulte cu precizie:

a) **Scopul excursiei.** În funcție de particularitățile de vîrstă ale elevilor, de nivelul lor de pregătire teoretică și practică, excursia poate avea unul din următoarele scopuri: cunoașterea unei regiuni din punct de vedere geografic, istoric, economic, cultural, turistic; cercetarea și cunoașterea unei regiuni din punct de vedere geologic, zoologic, folcloristic etc.; organizarea unor manifestări culturale, artistice sau sportive sub formă de serbări, șezători sau competiții sportive. Pentru realizarea oricăruia dintre aceste scopuri este necesar ca responsabilul excursiei sau alți membri din colectivul de conducere a excursiei să ia contact din timp cu organele de pe traseul acesteia, asigurînd cunoașterea tuturor obiectivelor prevăzute în plan.

b) **Traseul și durata excursiei.** Mărimea și complexitatea traseului, durata excursiei se stabilesc în funcție de vîrsta, cunoștințele și nivelul general de dezvoltare al școlărilor, de antrenamentul lor fizic pentru drumeții, de mijloacele de transport — în cazul unei deplasări mai lungi, care necesită folosirea trenului sau a autobuzelor — de locurile de cazare și masă. Uneori trebuie luate în seamă și zilele și orele fixate pentru programul cultural educativ, sportiv, ce trebuie susținut în anumite puncte de pe traseu.

Itinerariul excursiei pe jos se calculează în km și în ore. Viteza medie de mers este de 2—2,5 km/oră, pentru elevii de 8—10 ani, 2,5—4 km/oră pentru elevii de 11—14 ani și 4—5 km/oră pentru elevii de peste 15 ani. La fiecare 30—50 minute de mers, în funcție de greutatea traseului, trebuie să se calculeze popasuri de cîte 5—10 minute. La mijlocul drumului sau al zilei de excursie se prevede un popas de 1—3 ore. Distanțele maxime care pot fi parcurse într-o zi, în condiții accesibile, sînt următoarele: 4—5 km pentru elevii de 8—10 ani, 6—10 km pentru elevii de 11—12 ani, 10—15 km pentru elevii de 13—15 ani și 16—20 km pentru elevii de 16—18 ani. În cazul cînd excursia se efectuează pe biciclete, distanțele se pot dubla.

Traseul excursiei va fi ales astfel încît elevii să treacă prin locuri pitorești, cu puncte variate de interes.

c) **Programul pe zile și ore.** Eficiența instructiv-educativă a unei excursii izvorăște nu numai din perceperea dovedită de pedagogi în alegerea scopului, din calitatea explicațiilor date de cadrele didactice pe parcurs, ci și din felul organizării

ei. Ca și în cadrul lecției, într-o excursie, trebuie diferențiate anumite momente, după rolul și importanța lor. Astfel, în programul întocmit pe zile și ore se prevăd amănunțit toate activitățile, de la ora deșteptării pînă la ora stingerii. De exemplu, programul unei zile de drumeție poate avea următorul conținut:

Ora 6,30 — deșteptarea; 6,30 — 6,45 — exerciții de învioreare; 6,45 — 7,15 — spălat, îmbrăcat, pregătirea rucsacului; 7,15—7,30 — micul dejun; 7,30—7,45 — adunarea și apelul pe grupe, controlul echipamentului, al materialelor și al hranei, comunicarea din nou a programului, împărțirea sarcinilor pentru ziua respectivă; 7,45—8,00 — raportul pe întregul detașament, comunicări și îndrumări pentru excursie; 8,00—8,50 — mers după schița traseului, pe grupe, la distanțe de 200—500 m; 8,50—9,00 — popas, ajustarea echipamentului și a rucsacului; 9,00—9,50 — mers după schița traseului, explicații asupra locurilor parcurse; 9,50—10,00 — popas, gustare; 10,00—10,50 — mers după schița traseului; 10,50—11,30 — popas la malul unui rîu sau lac, scăldat sub supravegherea însoțitorilor și baie de soare; 11,30—12,20 — mers după schiță; 12,20—12,30 — popas; 12,30—13,20 — mers după schița traseului; 13,20—14,00 — pauza pentru masă, schimbarea cămășii; 14,00—15,00 — odihnă obligatorie; 15,00—16,00 — culegere de roci, plante, insecte, luarea unor fotografii; 16,00—16,50 — drum de întoarcere pe alt traseu; 16,50—17,00 — popas; 17,00—17,50 — mers după schița traseului; 17,50—18,30 — popas, vizitarea unei stîne; 18,30—19,20 — mers după schița traseului; 19,20—19,30 — popas; 19,30—20,15 — mers pe șosea în coloană; 20,15—20,45 — sosirea în cantonament, împărțirea de sarcini pentru preluarea materialului adunat, anunțarea programului pentru ziua următoare, spălat — pregătirea pentru masă; 20,45—21,15 — masa de seară; 21,15—22,00 — repaos, pregătirea pentru culcare; 22,00 — stingerea.

d) **Asigurarea transportului.** Transportul în excursiile regionale și interregionale se organizează de regulă cu trenul, iar în condițiile în care itinerariile permit, și cu autobuzul. Folosirea autocamionelor și a oricăror mașini deschise este periculoasă. Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului interzic categoric transportul elevilor cu autocamionul.

În localitățile mai importante din punct de vedere turistic se organizează staționări de una sau două zile, cu scopul de a se întreprinde excursii în împrejurimi sub forma drumeției, vizitarea orașelor, a anumitor întreprinderi, gospodării agricole colective sau de stat, a anumitor muzee, expoziții, case memo-

riale, locuri istorice. Conducătorul excursiei trebuie să asigure prin organele C.F.R., I.R.T.A. sau NAVROM mijloacele necesare la orele indicate în itinerar. Pentru a se evita staționarea elevilor în gări, fapt care mărește gradul de oboseală al copiilor, stîrbind în același timp din frumusețea excursiei, este bine să nu se pornească în excursie pînă nu se primește aprobarea itinerariului, pînă nu se cunosc precis baza turistică la care se va staționa, legăturile mijloacelor de transport și orele acestor legături. În timpul călătoriei cadrele didactice au datoria să asigure o atmosferă de viață, de entuziasm, răspunzînd elevilor cu dragoste, cu calm, la întrebările puse în legătură cu tînurile prin care trec, antrenîndu-lă la cîntece, recitări, ghicitori etc.

O grijă deosebită trebuie să manifeste cadrele didactice față de sănătatea copiilor, ferindu-i de răceală, de accidente, interzicîndu-le să stea în curent, să bea apă rece cînd sînt înfierbîntați, să coboare din tren în stații.

PREGĂTIREA EXCURSIEI

Conducerea școlii are o mare răspundere în stabilirea scopului excursiei, a itinerariului prin care să se asigure realizarea acestui scop. Pentru justa alegere a scopului, pentru stabilirea unui itinerar interesant și cît mai eficient din punct de vedere instructiv-educativ și din punct de vedere al fortificării morale și fizice a elevilor, este necesar ca directorul școlii să solicite ajutorul organizației de bază P.M.R., să consulte profesorii diriginți, să cunoască îndeaproape dorințele, interesele colectivului de elevi, ale activului U.T.M. pe școală.

Durata pregătirii excursiei este condiționată de complexitatea traseului, de scopul propus, de durata ei și de numărul de participanți. Elevii pot participa activ la aceste pregătiri după ce conducătorul excursiei le-a explicat scopul și itinerariul ei. Cu acest prilej, directorul școlii și conducătorul excursiei trebuie să solicite un sprijin cît mai larg din partea organizațiilor de pionieri, a organizațiilor U.T.M. Ajutați de profesori, elevii trebuie să-și revadă cunoștințele pe care le au în legătură cu obiectivele pe care le vor vizita, să pregătească programe artistice (coruri, dansuri, poezii, ghicitori, proverbe etc.).

Este bine să se recruteze pentru excursii elevi apropiați din punct de vedere al vîrstei și al pregătirii. În cazul cînd este mai numeros, colectivul de excursioniști va fi împărțit pe grupe de 15—20 elevi, conduse de către un instructor sau profesor. În alegerea conducătorilor de grupe se va cere sprijinul activului U.T.M., recrutîndu-se utemiști cu autoritate și prestigiu în fața masei de elevi.

Cu cîteva zile înaintea plecării în excursie elevii vor fi adunați la școală, unde li se vor aduce dia nou la cunoștință, în mod amănunțit, de către un profesor care va lua parte la excursie, principalele probleme ce trebuie cunoscute și anume: obiectivele propuse, ziua, ora și locul de întîlnire pentru plecarea în excursie, echipamentul și alimentele ce trebuie să le ia elevii asupra lor, mijloacele de transport, materialul ce trebuie cules, ziua și ora înapoierii, ținuta pe care sînt obligați să o aibă pe munți, în vizitarea Capitalei, a litoralului. Cu această ocazie se vor explica cu toată seriozitatea regulile de comportare în timpul excursiei, se va face cunoscută organizarea colectivului. Conducătorul excursiei va numi un elev care știe să-și regleze mersul în funcție de profilul terenului, pentru a merge în fruntea coloanei, iar ca încheietor de coloană va desemna un elev capabil să încurajeze și să ajute pe cei care eventual ar rămîne în urmă. Elevii mai slabi din punct de vedere fizic vor merge în prima parte a coloanei.

Conducătorul excursiei va avea grijă să împartă în așa fel sarcinile încît pe parcurs fiecare elev să aibă atribuțiuni bine precizate. De exemplu, 2—3 elevi îl ajută pe cel din fața coloanei, alți 2—3 ajută încheietorul de coloană, cei care au aparate de fotografiat vor face fotografii, alții vor fi responsabili cu culegerea materialului geologic, botanic, istorico-geografic, cu curățenia, cu igiena, cu aprinderea focului etc. Este bine ca fiecare elev să aibă asupra sa un caiet și creion pentru a-și nota impresiile din timpul excursiei.

Cadrele didactice au datoria de a acorda toată atenția cuvenită nu numai pregătirii elevilor, ci și propriei lor pregătiri, propriei lor informări în legătură cu toate obiectivele despre care trebuie să le vorbească elevilor. În acest scop, dacă este posibil, este bine ca pe lîngă documentarea teoretică, 2—3 cadre didactice să viziteze în prealabil obiectivele mai importante ce vor fi vizitate, să solicite sprijinul întreprinderilor, al caselor de cultură așa ca la sosirea elevilor să fie prezenți specialiști care să le dea explicațiile necesare.

În tot timpul desfășurării excursiei elevii trebuie să simtă grija părintească a cadrelor didactice, să simtă că pot primi toate explicațiile de care au nevoie. Comportarea cadrelor didactice, ținuta lor în timpul excursiei, calitatea explicațiilor și nivelul relațiilor lor cu elevii, cu cetățenii, cu conducătorii diferitelor instituții trebuie să constituie pildă vie către care să tindă fiecare elev, să contribuie la creșterea prestigiului și autorității morale a educatorului în fața elevilor săi.

În vizită la muzeul memorial Aurel Vlaicu

In aceste zile la Ștrandul Tineretului din Capitală

În tabăra de la Breaza

Ca în fiecare vară, Breaza primește și acum oaspeți dragi: pionieri și școlari din toate colțurile țării.

Am poposit la tabăra regională instalată în localul Școlii profesionale tocmai când a avut loc festivitatea de deschidere a activității. Rînd pe rînd copiii din diferite raioane ale regiunii Ploiești au prezentat în fața colegilor lor recitări, cîntece, dansuri. Astfel, chiar de la sosirea în tabără s-au putut împrieteni prin mijlocirea cîntecului și jocului.

Se știe că un lucru esențial în viața unei tabere este atmosfera care domnește în rîndul conducerii și a personalului de deservire. Cele câteva ceasuri petrecute în tabăra de la Breaza ne-au convins de faptul că aci domnește o atmosferă de muncă în-suflețită, că se creează toate condițiile pentru ca pionierii și școlarii să se simtă bine.

Ce oferă copiilor tabăra? În cele 14 zile pe care le vor petrece aci — ne-a spus tov. Cornelia Bălan, directoarea taberei — copiii vor avea prilejul să viziteze împrejurimile, să participe la întîlniri cu muncitorii evidențiați în întrecerea socială. Nu vor lipsi nici tradiționalul foc de tabără, învătarea de cîntece și jocuri pionierești, competițiile sportive — ștafeta, fuga în saci, jocul de fotbal etc.

Prevederile programului sînt interesante și reflectă preocuparea pentru organizarea mai plăcută a timpului petrecut de copii în tabără. Totuși, credem că programul mai poate fi completat. De pildă, s-ar putea organiza acțiuni prin care copiii să fie familiarizați cu trecutul istoric al localității, cu dezvoltarea lui din anii noștri. Ar fi util bunăoară să li se vorbească despre industria materialelor de construcție existentă aci. De asemenea, ar fi bine ca ei să fie ajutați să cunoască cîte ceva din arta populară locală, apreciată nu numai în țară, dar și peste hotare. De pildă, învățîndu-i dansuri noi, cadrele didactice să nu uite a-i învîta și dansul tradițional „Ca la Breaza”.

Copiii aflați în tabără trebuie să cunoască amănunțit legate de localitățile din vecinătate. Cîmpina bunăoară — reședință de raion, oraș cu vechi tradiții muncitorești, unul dintre puternicele centre actuale ale industriei petrolifere — trebuie neapărat cunoscută de copii sub aspectele ei esențiale. Rafinăria de petrol sau casa memorială a lui Nicolae Grigorescu li vor impresiona cu deosebire pe pionieri și școlari.

Programul ar putea fi completat și cu unele adunări în care copiii din diferite raioane să povestească despre ceea ce sînt ei mai frumos și mai interesant în raionul lor.

La data cînd am consultat programul de la Breaza acesta nu era suficient de concret, în sensul că nu arăta ce anume jocuri și

cîntece se vor învăța, unde și cînd vor fi organizate diferitele acțiuni și cine răspunde de îndeplinirea lor. Este necesar să se treacă de urgență la precizarea tuturor acestor lucruri, căci aceasta permite organizarea din timp și în cele mai bune condiții a acțiunilor cuprinse în plan.

N-am putea spune că tabăra regională de la Breaza nu este bine gospodărită. Copiii primesc hrana la timp, aceasta fiind gustoasă și consistentă. Sînt asigurate principalele condiții igienico-sanitare. Dar iată că gospodărilor din tabără le-a scăpat din vedere un lucru „mărunt”, care are totuși importanța lui educațională: șervețelele. Este lesne de închipuit ce se întîmplă cînd copiii le lipsește de la masă acest accesoriu elementar.

Dormitoarele sînt curate. Dar, la data cînd am vizitat tabăra, le lipseau cuieretele. Ori cine își poate da seama ce urmări are absența lor asupra ordinii și disciplinei din dormitoare.

Credem că dormitoarele, ca și celelalte încăperi vor fi mult mai primitoare, mai intime, dacă vor fi împodobite cu tablouri, cu flori. În librării se găsesc suficiente reproduceri după lucrările pictorialilor noștri, precum și alte materiale care pot fi folosite la decorarea acestor încăperi.

Aceste câteva lipsuri — la care mai adăugăm și faptul că, la deschiderea taberei, camera pionierilor nu fusese încă amenajată, că profesorul de sport nu se prezentase la treabă — trebuie să intre în atenția conducerii taberei. Ele pot fi înlăturate și, bineînțeles, trebuie evitate pe viitor, în seriile următoare.

B. IEȘEANU

Din nou despre drumeție

Într-un număr recent al Gazeții învățămîntului, prof. Mircea Mihăilescu abordează problema drumețiilor. O problemă deosebit de importantă în ansamblul activităților de vară cu copiii, ea prilejuind cunoașterea frumuseților patriei, adîncirea cunoștințelor de geografie, geologie, botanică, zoologie etc., educarea fizică a copiilor, recrearea și recomfortarea lor, dezvoltarea celor mai frumoase trăsături morale. Dar pentru ca drumețiile să aibă efectul dorit, să nu-i obosească pe copii sau să le prejudicieze sănătatea, profesorii organizatori trebuie să se ocupe cu atenție de pregătirea lor în toate amănunțele. Iată de ce scoțim util să completăm recomandările date în articolul amintit, profesorii avînd datoria să cunoască bine toate problemele de organizare, pentru a asigura rezolvarea lor în modul cel mai bun.

În privința asigurării echipamentului și rechizitelor necesare, profesorul trebuie să se îngrijească de luarea unui instrumentaj cit mai simplu. Pentru buna desfășurare a muncii echipelor de copii este nevoie — pe lîngă cele indicate de tov. N. Mihăilescu — și de altimetru, binoclu, sfoară pentru măsurarea distanțelor etc. De asemenea, este bine ca fiecare grup de pionieri să aibă asupra lui un topograș și o sapă mică; cite doi elevi vor avea o pătură, iar fiecare din ei va lua cu sine o raniță potrivită ca mărime cu vîrsta lui și condiția lui fizică. Înainte de a pleca în drumeție copiii trebuie instruiți asupra materialelor pe care le vor lua cu ei, asupra felului cum trebuie să-și aranjeze obiectele în raniță.

Cu pionierii de 10-11 ani se pot efectua drumeții de o zi, care însă să nu depășească durata de 8 ore. Cu cei de 12-15 ani pot fi făcute și excursii de 2-3 zile, cu condiția să respectăm numărul de kilometri ce se pot parcurge într-o zi de elevi pe vîrste și sex.

Pe teren locuit pionierii se vor deplasa în grup compact; pe teren deschis se pot deplasa în grupe, în frunte cu cite un responsabil. În capul coloanei va merge un profesor — de preferință cel de geografie — iar la urmă un alt profesor însoțitor sau instructorul de pionieri.

În regiunile păduroase vom avea grijă ca grupele să nu se depărteze între ele decît la o distanță care să le permită să audă pe șeful de grupă. Echipamentul comun trebuie purtat cu schimbul. În timpul marșului este bine

ca pionierii să nu vorbească și să nu cînte, pentru ca rezistența lor să nu scadă.

Masa se va lua în comun, la locul de popas unde există și apă de băut. Nu se va mîncă, nici nu se va bea apă la întîmplare, după inspirația fiecăruia. Nu se permite popasul pe pămînt umed. La locul de popas pionierii trebuie să-și pună pe ei o haină de protecție, pentru a evita răceala.

Dacă drumul trece printr-o regiune cu păduri, cu relief mai mult sau mai puțin accidentat, prima grupă de copii va marca, sub conducerea profesorului, direcția drumului, folosind semnele de marcaj convențional pregătite anterior sau semne speciale privitoare la diferite probleme ivite pe drum („drum bun”; „drum greu”, „ascunde-te”, „așteaptă aici”, „scrisoare la 5 pași”, „apă potabilă”, „apă nepotabilă” etc.). Semnele vor fi puse la locuri vizibile. Este indicat ca pionierii să cunoască semnele turistice de marcaj (drum spre izvor sau fîntînă, drum spre ruină, scurtarea drumului, linia drumului, drumul prealabil desenat, drum spre casa turistică, loc de adăpost, drum spre virf etc.). Aceste semne sînt colorate și se găsesc pe trunchiul copacilor, pe stîlpi sau pe stînci.

Un profesor prevăzător îi instruieste pe pionieri și asupra diferitelor semnalizări ce se pot folosi la nevoie. În afară de semnalizarea cu fluierul, care poate fi cea mai des întrebuintată, e bine să se cunoască și semnalizarea cu ajutorul drapelului care se bazează, ca și prima, pe cunoașterea semnalelor morse. Se pot de asemenea folosi semnalizările cu ajutorul fumului și cu brațele. Semnalizarea cu brațele și cea cu drapelul se utilizează pe teren deschis, ultima în cazurile distanțelor mai mari.

În timpul excursiei cu o durată relativ mai lungă și în caz că se apropie o furtună pionierii trebuie să amenajeze un adăpost temporar. Profesorul trebuie să-i instruiască pe copii în prealabil asupra acestui lucru și chiar să exerseze cu ei operațiile pe care le presupune construirea adăpostului.

Construirea adăpostului începe cu întocmirea scheletului. Munca se va continua de jos în sus. Corul-pătură este adăpostul temporar care se poate realiza în timpul cel mai scurt. Dacă ne stă la dispoziție material chiar în natură (paie, crengi, stuf, rogoz etc.) adăpostul poate să fie construit în scurt timp și din acest

material. Iată cum construim corul-pătură. Întindem pătura pe pămînt. Legăm cele patru colțuri ale păturii cu sfoară, după ce la fiecare colț am pus o piatră. Lăsînd cite o coadă mai lungă (30—40 cm.) la sforile care leagă colțurile, legăm pătura de țăruiși. Legăm în același fel și mijlocul laturilor mai mici ale păturii. Fixăm țăruiși și ridicăm pătura după ce a fost fixată.

Cu material din natură putem construi un adăpost temporar după modelele alăturate.

Este bine ca în adăpost să se amenajeze și locul de culcuș, ținînd seama de faptul că nu este permis ca așternutul să se așeze direct pe pămînt. În acest scop, înainte de a se construi acoperișul, suprafața locului de adăpost trebuie să fie încercuită cu țăruiși bătuți în pămînt la distanță de cite 30 cm și avînd o înălțime de 10—20 cm deasupra suprafeței pămîntului. Spațiul între țăruiși va fi împletit cu vîrstare tinere, iar suprafața adăpostului captușită cu frunze, crengi elastice, paie, stuf sau rogoz. Pătura de rezervă va fi așternută deasupra.

Pentru pregătirea unei mîncări calde și încălzirea conservei vom amonaja și o vatră de foc. Atunci cînd se alege locul vetrei trebuie să avem în vedere direcția de bătaie a vîntului. Focul poate fi aprins numai în locuri mai deschise, fără vegetație care s-ar putea aprinde ușor. Atragem atenția asupra necesității stingerii focului după ce se termină pregătirea mîncării. În acest scop stropim cu apă vatra focului, sau o îngropăm.

Trebuie reținut că buna desfășurare a excursiei depinde de profesor, de conștiinciozitatea și priceperea cu care se ocupă de pregătirea ei în cele mai mici amănunte.

Prof. ELENA GEORGESCU
inspector șef la Secția de învățămînt a orașului Brașov
Prof. EMERIC BIRTA
Școala medie „Unirea” din Brașov

CARTEA, PRIETEN DE VACANȚĂ

Așteptam într-o zi în gară, la Curtea de Argeș, trenul de București. La un moment dat, privirile mi-au fost atrase de un băiat. În forfota de pe peron, el sta liniștit pe un colț de bancă și citea. Am observat că purta, pe mîinecă, inițialele școlii medii din Curtea de Argeș. Aproape două ore cită a durat pînă la sosirea trenului, n-a ridicat ochii de pe carte (era, cum arăta cotorul, un volum de versuri de Eminescu). Într-o clipă după filă, unora revenea — poate la cite un vers ce-i plăcuse, poate pentru a memora o strofă.

L-am urmărit multă vreme. Era atât de absorbit de lectură, figura sa exprima atîta încîntare, atîta uimire, încît n-am

îndrăznit să-i întrerup lectura pentru a sta cu el de vorbă. De aceea nu știu nimic despre acest elev, decît că este un pasionat cititor.

Mi-am amintit de el zilele trecute, cînd am poposit la biblioteca populară nr. 8 „Barbu Delavrancea” din raionul Tudor Vladimirescu al Capitalei. De data aceasta am avut prilejul să privesc nu unul, ci zeci de astfel de cititori pasionați, elevi ai școlilor din raion.

Într-adevăr acum, în zilele vacanței, vizitatorii cei mai frecvenți ai bibliotecii „Barbu Delavrancea” sînt elevii. Din primele ore ale dimineții (uneori bibliotecara îi găsește chiar așteptînd-o la ușă) și pînă seara ne-

numărați copii și tineri se perindă în fața rafturilor cu cărți. Cifra de 700 de cititori elevi citi numără biblioteca în timpul anului școlar a crescut acum, ajungînd la aproape de 1000.

Cît am stat acolo — cam o oră — pe ușa bibliotecii au intrat peste 20 de elevi. M-a mirat faptul că aproape fiecare bibliotecara îi cunoștea numele, ba mai mult, îi știa chiar și preferințele.

Vin atît de des la bibliotecă, încît am reușit să-i cunosc bine, să știu ce au citit, ce le place mai mult — mi-a mărturisit ea.

Am răsfoit cîteva din fișele elevilor și am văzut ce cărți citec. Pe Natașa Lupan, bunăoară, o atrag cărțile de povești.

E și firesc, de altfel: este abia în clasa a III-a. Acum își așteaptă rîndul, căuțind cu privirea printre rafturi cărți noi pe care să le împrumute. Natașa pleacă peste cîteva zile în tabără și dorește să-și ia cu dînsa „vreo cinci cărți”, ca să aibă ce citi.

Alexandra Stoicescu, de la Școala medie nr. 8 venise să împrumute nuvelele lui I. Slavici și „Intu-necare” a lui Cezar Petrescu. După îndrumările primite de la profesora ei de romină, Alexandra și-a programat să citească în vacanță o serie de cărți care îi vor fi necesare în viitorul an școlar. Liste de cărți ce vor fi citite în vacanță și-au întocmit și Lidia Nicolae, de la Școala medie „Mihai

Viteazul” și Aftodie Cristian, de la Școala medie „Matei Basarab”. Fiecare din ei a plecat de la bibliotecă cu cite un teanc de cărți sub braț, dornic să le răsfoiască cit mai repede paginile, să cunoască noi și noi eroi pe care să-i îndrăgească.

Ca un bun prieten, cartea îi însoțește pe elevi peste tot pe unde îi poartă vacanța. Fie că pleacă în tabără, în excursie sau în drumeție, fiecare elev își pune în rucsac și cîteva cărți pe care să le citească la umbra unui braț sau pe nisipul fierbinte de pe plajă, care să-i întregască numeroasele bucurii și desfătări ale vacanței, să-i îmbogățească mintea și sufletul.

MONICA VERDES

Colindând meleagurile patriei

De citva timp — mai bine spus de cind vacanța a intrat pe deplin în drepturile sale — adresele elevilor, ale cadrelor didactice s-au schimbat. Plicurile ce ne sosesc acum la redacție poartă pe ele denumirile stațiunilor de la munte sau de pe litoral, numele orașelor pe care le vizitează elevii în zilele vacanței.

Iată o scrisoare de la profesora Stela Postecă din Sibiu. „Prin Moldova întinerită” — așa se intitulează relatarea ei, în care este vorba de o excursie organizată de Școala de 8 ani nr. 9 din Sibiu, cu scopul de a face cunoscute copiilor mărețele obiective construite în Moldova în anii puterii populare. Aflăm că elevii acestei școli au fost la Bicaz, la Stejarul, au vizitat Fabrica de

antibiotice de la Iași, Fabrica de zahăr „Ilie Pintilie” din Roman, Fabrica de hirtie „Steaua Roșie” de la Bacău și Combinatul chimic de la Onești.

Despre o excursie organizată recent în regiunea Suceava ne vorbește în scrisoarea sa profesorul I. Alexandru de la Școala medie nr. 1 din Dorohoi. Itinerariul acestei excursii a trecut prin localitățile Rădăuți, Cîmpulung, Vatra Dornei. Elevii au vizitat, în aceste orașe, numeroase întreprinderi, unde au primit explicații asupra proceselor tehnologice și au stat de vorbă cu muncitorii.

Numeroase scrisori vorbesc și despre reconfortantele și plăcutele plimbări pe care le fac elevii, întovără-

șiți de cadrele didactice, în împrejurimile orașului sau satului lor. O asemenea plimbare, despre care ne scrie profesorul George Marinescu, au făcut de curînd elevii Școlii de 8 ani din comuna Beuca, raionul Roșiorii de Vede, la pădurea situată la cîteva kilometri de comună.

Fie că este vorba de vizita la o întreprindere sau la o gospodărie agricolă colectivă, fie de o plimbare prin munți sau pe înșoritul litoral, din fiecare scrisoare se desprinde același lucru: faptul că elevilor noștri li se oferă prilejul să cunoască nenumăratele frumuseți ale patriei, să vadă cu propriii lor ochi mărețele realizări împlinite de poporul nostru sub conducerea partidului.

M. ROBEA

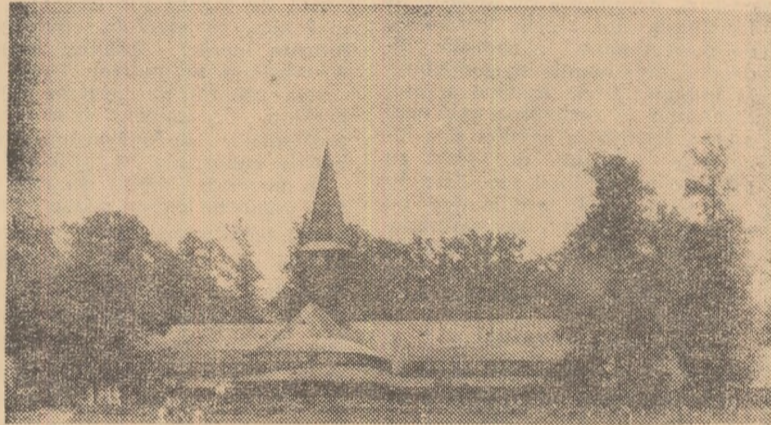
PE MALUL

LACULUI SNAGOV

Intr-o seară cu lună am poposit pe malul Snagovului. Am avut gazde multe și vesele foarte: patru sute de copii între 7 și 14 ani, veniți aici, la „Tabăra voioșiei”. Nu mai terminau să vorbească, să lărnuiască, parcă luîndu-se la întrecere cu șoaptele bătrînilor stejari, aliați de gardă, în horă strînsă, de jur-împrejurul poienii.

Apoi, deodată, s-a lăcut liniște: aparatul de proiecție a început să depene, pe pata albă a ecranului, o poveste minunată, țesută din fișii de lumină.

A doua zi dimineață, cînd soarele a prins a polei pădurea și apele cu scîlpîri feerice, am lăsat inițiativa aparatului fotografic...

Iată Pavilionul central care găzduiește mai mult de jumătate din efectivul „Taberei voioșiei” în dormitoare ospitaliere, luminoase, confortabile. Tot aici se servesc și mesele, pe terasă, în aer liber.

Plaja cu nisip și bazinul de înot, a cărui apă se împropătează periodic, sînt o permanentă atracție pentru copii. Pe plajă se organizează zilnic jocuri distractive, iar în bazin — concursuri de înot.

O parte însemnată din timpul petrecut în tabără este rezervată activității sportive. Majoritatea copiilor sînt antrenați în Spartachiada care programează zilnic numeroase întreceri. Pe terenul de fotbal de la marginea pădurii, pe terenurile de volei din incinta taberei ori pe pista de alergări se verifică zilnic norma sportivă, ambiția și entuziasmul tinerilor aspiranți la titlurile și premiile, oferite celor mai buni.

B. LAURENȚIU

Activități în taberele de pionieri și școlari

Nu există copii cărora să nu le placă jocul. Noi, pedagogii, trebuie să-i ajutăm să aleagă dintre toate jocurile pe cele mai frumoase, mai antrenate, care să aibă asupra lor influențe binefăcătoare în ce privește dezvoltarea psihică și fizică.

Un asemenea joc este și „Ciocănitorea”.

Jocul se poate desfășura pe un teren accidentat, acoperit cu tufe, coști sau alte obstacole naturale.

În vederea lui vom confecționa o pocnitoare de placaj și 15 bilețele cu ghicitori și întrebări din matematică distractivă, din geografie și alte științe, literatură și artă, din activitatea pionierilor etc.

Înainte de a începe jocul, organizatorul lui va forma 4-6 grupe alcătuite din cîte 6-8 jucători, avînd în frunte cîte un conducător. Organizatorul jocului va alege un copil dintr-un detașament care nu participă la joc, care va fi „ciocănitorea”. Îi va da pocnitoarea de placaj și, înainte de a începe jocul, îl va urca într-un pom aflat pe terenul de desfășurare a jocului. „Ciocănitorea” nu trebuie să fie văzută de grupurile de copii.

Cu o zi înainte, organizatorul jocului va stabili drumul pe care trebuie să-l străbată fiecare grup fără să fie observat de ciocănitorea. Pe fiecare traseu se vor desena cu cretă niște săgeți, ale căror vîrfuri vor arăta direcția în care trebuie să se meargă. Din loc în loc vor fi făcute pe copaci diferite cercuri, semn că în jurul acestor copaci fiecare grupă va trebui să găsească cîte un bilețel cuprinzînd problemele pe care va trebui să le dezlege. Jucătorii vor înainta numai după ce au clarificat problemele din bilețel.

Iată un exemplu de probleme pe care le poate conține un asemenea bilețel: 1). Ce orașe din țara noastră poartă nume de fată? (Victoria și Constanța); 2). Ce notă muzicală se introduce în numele unui mare compozitor român pentru a obține numele unui mare poet român? (Nota mi în numele compozitorului Enescu. Împreună, dau numele poeziei Eminescu). 3). Ghicitoare: Pe pămînt nu merg, / la cer nu mă uit, / am aripi dar nu zbor, / n-am picioare dar mă plimb. (Pește); 4). Care sînt simbolurile organizației de pionieri?

Traseele vor fi astfel stabilite încît la un moment dat toate grupele se vor întîlni în jurul unui cerc de o altă culoare decît săgețile de pe traseu. În această zonă se află „ciocănitorea”. De aici copiii vor înainta cît se poate de încet și camuflați, pentru a putea trece neobservați de „ciocănitorea”. Ciocănitorea va trebui să lovească pocnitoarea din cînd în cînd, pentru ca jucătorii să-și dea seama cum unde se află ea și deci pe unde trebuie să treacă.

Jucătorii care au fost văzuți de ciocănitorea vor fi strigați și vor ieși afară din joc.

La sfîrșitul jocului conducătorul va discuta cu toate grupele răspunsurile care s-au dat la întrebările cuprinse în bilețele. Se va considera câștigătoare a jocului grupa care a

dat cele mai bune răspunsuri și din care s-au scos din joc cei mai puțini jucători.

Prof. CONSTANTIN RADU

★

Este un lucru foarte cunoscut că nu numai jocul și cîntecul îi recrează pe copii, că vacanța de vară nu poate fi redusă numai la zburdălnicia și ghidușii. Experiența ne-a arătat cît de necesare sînt și cît de atractive și recreative pot fi și acțiunile care îi solicită pe elevi și la anumite eforturi, la o activitate utilă. Foarte agreeate de ei sînt, de pildă, acțiunile pentru strîngerea și conservarea unor materiale didactice — insecte, plante, păsări, roci.

Este bine ca în vederea colectării și conservării materialelor pentru științele naturale să formăm grupe de geologi, botaniști, zoologi — naturaliști pasionați, care să aibă sarcini concrete.

În deplasările pe care le fac, grupele de pionieri trebuie să aibă asupra lor diferite materiale necesare activității lor. Botaniștii, bunăoară, vor lua botaniere pentru colectarea plantelor, plantatoare, cuțitașe, hirtie poroasă sau sugativă, presă portativă etc. Zoologii — plase entomologice, borcane colectoare, hidrobiome portative pentru broaște și țîrtoare, lupe. În ceea ce privește pe iubitorii geologiei, aceștia vor avea asupra lor un ciocan, cutii pentru colectat roci sau probe de sol etc. În timpul colectării materialului este necesar să se facă sumare însemnări cuprinzînd observații asupra materialului obținut; de aceea este necesar ca elevii să aibă la ei și carnetele de note și creioane, precum și etichete pentru consemnarea pe loc a unor date privind exemplarele colectate.

În ce privește conservarea materialului, o mare însemnătate are durata timpului petrecut pe teren. Astfel, în cadrul unei excursii de o zi, insectele sînt ținute de obicei laolaltă în borcane. Amfibii și reptilele vor fi lăsate vii, păsările și mamiferele vor fi luate acasă nevătămate. Plantele se păstrează în mapa portativă de excursie.

În cadrul expedițiilor turistice de mai multe zile, multe din materialele obținute nu se păstrează în felul amintit mai sus. Păsările și mamiferele vor fi jupuite și presărate cu puțin sare. Amfibii și țîrtoarele vor fi puse în spirit, iar insectele așezate între straturi de vată. Lucrările de conservare a materialului didactic trebuie să înceapă chiar pe teren.

În timpul excursiilor mai lungi sau al șederii în tabără vom avea posibilitatea să desfășurăm toate operațiile de conservare la cele mai multe din materialele strînse. Pentru aceasta va trebui să dispunem de ustensile și substanțe speciale.

Iată cum am procedat în cazul alcătuirii colecțiilor de fluturi.

După ce am prins fluturii i-am apucat de torace și i-am introdus în borcanul colector, avînd grijă să nu le rupem aripile și antenele. Fluturii pot fi introduși în borcan și direct din plasă. Borcanul, nu prea mare,

are un dop de plută, pe partea inferioară a căruia am făcut cu briceagul un orificiu cam de 2 cm. diametru. În acest orificiu am pus un tampon de vată îmbibat în clorofom, pentru a omorî insectele. Cînd am constatat că fluturii s-au uscat, am pregătit farfurii cu nisip bine umectat; peste nisip am pus o bucată de tifon pe care am așezat fluturii, acoperindu-i cu un cristalizor. Am lăsat astfel timp de 24 de ore.

După aceasta am pregătit planșeta de întins prevăzută cu un șanțuleț și cu două scînduri înclinate pe care am fixat insectele cu aripile întinse; am acoperit cu fișii de hirtie sugativă și le-am presat cu o greutate. Fluturii au fost lăsați în felul acesta timp de 3-4 zile pentru a se usca.

Apoi am fixat fluturii în insectar, care are pe fund o plută sintetică sau carton gofrat, așa ca să se poată înfinge cu ușurință acele cu insecte.

Foarte antrenantă și recreativă pentru elevi este și munca pentru alcătuirea colecțiilor de plante, de semințe, de fructe, de mușchi etc.

Pentru conservarea și păstrarea plantelor în stare cît mai naturală, trebuie ținut seama de anumite reguli. De exemplu, să alegem numai exemplare întregi, dacă este posibil cu toate organele lor componente; colectarea să se facă numai pe timp frumos, între orele 10-12 dimineața și 5-6 după-masă. În nici un caz nu este bine să colectăm plante dimineața devreme, cînd se află pe ele rouă, nici după ploaie, deoarece apa de pe plante dăunează condițiilor de conservare.

La înapoierea din excursie este absolut nevoie să se pună la presat materialul cules, pentru a nu se altera. Este important să se acorde o atenție deosebită felului cum se usucă plantele, pentru ca ele să-și păstreze caracterul. Plantele care urmează să fie uscate se așează pe rînd, între foi de hirtie poroasă sau sugativă bine întinsă. Deasupra se vor așeza, în același mod, alte plante, pînă cînd s-a epuizat tot materialul strîns. Acest teanc se va pune apoi la presă. În primele 2-3 zile hirtia trebuie înlocuită din 6 în 6 ore, apoi la 2-3 zile. Hirtia înlocuită se pune la uscat, pentru ca să poată fi folosită din nou. Hirtia se înlocuiește pînă cînd plantele se usucă complet.

După ce plantele s-au uscat, ele se așează pe coli albe de carton subțire, de preferință duplex, de dimensiuni potrivite — 26x46 cm. Colile trebuie să aibă chenar în tuș; jos, în partea dreaptă a chenarului, se lasă un loc pentru etichetă.

Planta pregătită pentru ierbar se fixează pe coală și se prinde în două, trei locuri, cu bențite de hirtie gumată. Pe etichetă se notează denumirea științifică și populară a plantei, familia din care face parte, localitatea și data la care a fost colectată, ca și numele celui care a colectat-o.

Montate cu grijă de către pionieri și școlari, în ierbare, plantele pot fi folosite apoi ca material didactic prețios la lecțiile de științele naturale.

PETRE RUDOI

In vacanță

Cursuri pentru profesorii de agricultură

Pe linia măsurilor inițiate de partid privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățământului agricol se înscriu și cursurile de perfecționare a profesorilor care predau obiectul „Agricultură” în școlile din mediul rural. Aceste cursuri, organizate de Ministerul Învățământului prin institutele de perfecționare a cadrelor didactice, sînt menite să contribuie la îmbunătățirea predării acestei discipline, la realizarea unei mai strînse legături a lecțiilor și a lucrărilor efectuate de elevi cu practica agriculturii socialiste. În anul trecut, cadrele didactice au studiat la cursurile de perfecționare probleme de agrofitehnie. În acest an ele aprofundează problemele legate de creșterea animalelor.

La Institutul agronomic „N. Bălcescu” din București studiază aceste probleme peste 600 de cadre didactice din regiunea și orașul București. Pe baza experienței dobîndite în anul trecut, sub îndrumarea permanentă a Comitetului regional P. M. R. București, s-au luat din timp toate măsurile necesare pentru ca munca din cadrul cursului să decurgă în condiții optime.

Pentru predarea unor discipline cum sînt bazele creșterii și ameliorării animalelor, alimentarea animalelor domestice, zoologia și zootehnia specială, precum și pentru conducerea lucrărilor practice legate de aceste discipline s-a obținut colaborarea unor profesori, conferențieri, șefi de lucrări și asistenți de specialitate care lucrează în cadrul Institutului agronomic „N. Bălcescu”. Disciplina „Metodica predării agriculturii” a fost încadrată cu personal didactic de la I.P.C.D. București.

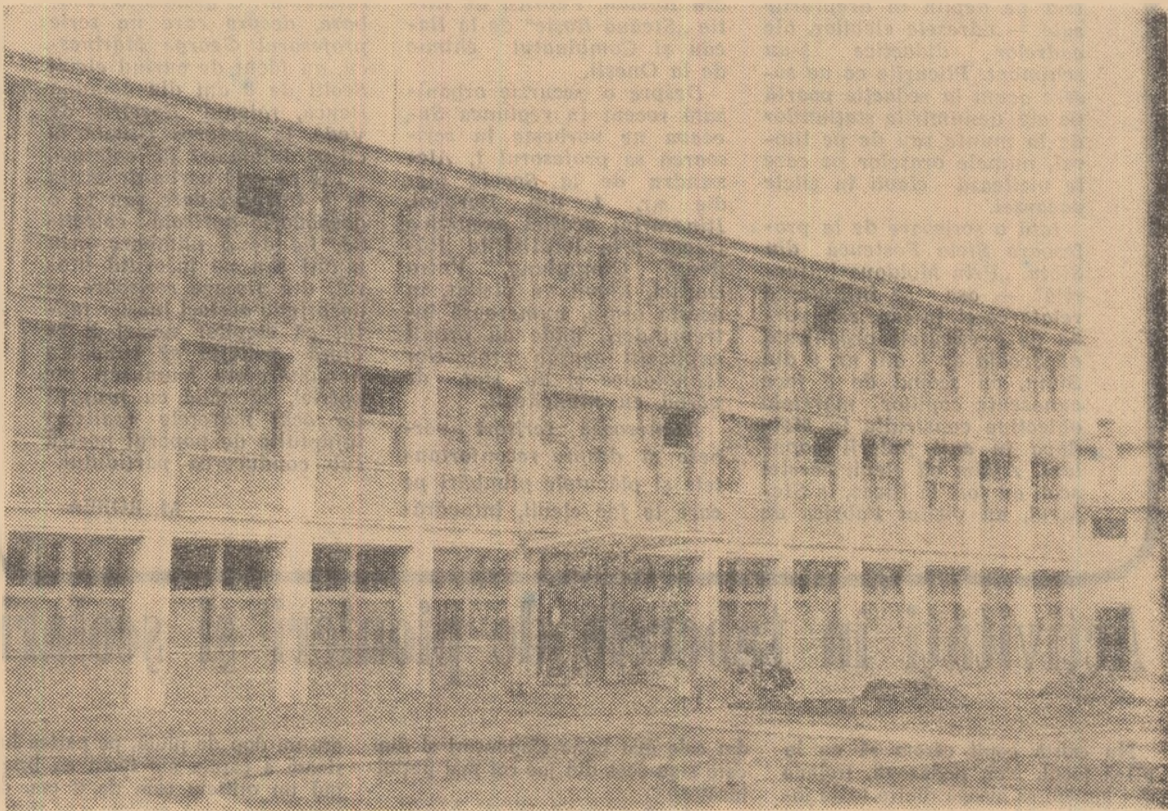
Prelegerile și lucrările practice au loc în amfiteatrele și laboratoarele Institutului, folosindu-se bogatul și variatul material didactic existent la catedre, precum și proiecții de diapozitive. De asemenea, o parte din lucră-

rile practice sînt organizate la gospodăria didactică experimentală a Institutului de la Băneasa, unde cursanții au posibilitatea să cunoască toate speciile și rasele de animale, să studieze adăposturile și instalațiile aferente, culturile de plante furajere etc. și mai ales, să efectueze personal diferite lucrări practice legate de creșterea animalelor. Toate acestea asigură parcurgerea integrală a programei, înarmarea profesorilor de agricultură cu bogate cunoștințe de specialitate.

În general, modul în care a fost organizat cursul asigură predarea lecțiilor și lucrărilor practice la un înalt nivel științific. Aceasta face ca profesorii să manifeste mult interes pentru materiile predate la lecțiile teoretice și la lucrările practice. De pildă, i-a interesat în mod deosebit lecția ținută de prof. univ. Alexandru Furtunescu despre „Originea speciilor de animale domestice, proveniența lor din animalul sălbatic și evoluția după domesticire”, ca și lucrarea practică condusă de șeful de lucrări Iulian Zăhară, legată de alimentația animalelor domestice. În cursul acestei lucrări profesorii au dat dovadă că și-au însușit în adîncime noțiunile legate de compoziția chimică a nutrețurilor folosite în hrana animalelor și calcularea valorii nutritive a acestora.

Nivelul ridicat la care se desfășoară cursul, interesul manifestat de cursanți pentru însușirea cunoștințelor predate constituie o premiză sigură că aceștia se vor înapoi la școlile unde muncesc cu noi și bogate cunoștințe teoretice și practice și vor reuși să transmită cu succes ceea ce au învățat tineretului de la sate, aceluia care miine vor lucra pe ogoarele înfrățite ale patriei noastre.

Conf. univ. GH. CHIRIAC
Institutul agronomic
„N. Bălcescu”

Noua școală medie construită în orașul Tulcea

La institutul de perfecționare din Cluj

În aceste zile peste trei mii de cadre didactice din regiunile Cluj, Crișana, Maramureș, Brașov și Mureș Autonomă Maghiară sînt cuprinse la diferitele cursuri organizate de Institutul de perfecționare a cadrelor didactice — Cluj. Numeroși învățători, profesori și educatori se pregătesc aici, pentru examenele de definitivare și gradul al II-lea. Ei audiază prelegeri, iau parte la seminarii, primesc consultații.

Toate aceste forme de activitate nu reprezintă acțiuni izolate, ci sînt o continuare a acțiunilor organizate în timpul anului școlar de către IPCD Cluj pentru a veni în sprijinul celor care se prezintă la examenul de definitivare și gradul al doilea. Printre acestea am vrea să menționăm îndeosebi inspecțiile speciale, pe care lucrătorii Institutului, ca și inspectorii secțiilor de învățămînt le-au primit nu numai ca un mijloc de a cunoaște activitatea practică a cadrelor didactice, ci și ca un prilej de a da acestora îndrumări cu privire la felul cum să-și organizeze studiul individual, la felul cum trebuie să rezolve o problemă sau alta a pregătirii lor. Deoseori, după inspecțiile speciale s-au organizat în școli discuții colective cu profesori de aceeași specialitate în vederea lămuririi unor probleme mai dificile din domeniul disciplinei lor și al metodicii predării ei. Acestei forme de muncă i s-au adăugat consultațiile colective organizate la Cluj, la Baia Mare etc., ca și consultațiile individuale în cadrul cărora s-au discutat numeroase chestiuni legate de programa de examen. Totodată Institutul a trimis cadrelor didactice scrisori metodice care conțineau îndrumări și indicații bibliografice. Este de la sine înțeles că toate aceste pregătiri au asigurat cursurilor care se desfășoară în momentul de față o mai mare eficiență.

Vorbeam mai sus de faptul că aceste cursuri reprezintă o continuare a măsurilor inițiate în timpul anului. Dar nu e vorba numai de o simplă continuare, ci și de o îmbogățire a conținutului muncii, de intensificarea considerabilă a ajutorului acordat învățătorilor și profesorilor. Într-adevăr, cadrele institutului se preocupă stăruitor de cît mai buna organizare și desfășurare a cursurilor. Se manifestă în primul rînd străduința de a imprima întregii activități o strînsă legătură cu cerințele vieții, cu problemele practice pe care pedagogii le întîmpină în munca școlară, de a-i pune la curent cu cele mai noi cuceriri științifice din domeniul specialității pe care o predau. De exem-

plu, în cadrul cursului de pedagogie se tratează teme ca „Sarcinile actuale ale școlii în lumina Congresului al III-lea al P.M.R.”, „Procesul de învățămînt ca proces instructiv-educativ”, „Aplicarea principiilor și metodelor didactice în desfășurarea lecțiilor”, „Probleme ale educației în spiritul moralei comuniste” etc. Prelegerile și orele de consultații în cadrul cărora sînt dezbătute aceste teme au fost astfel concepute încît să permită o permanentă referire la situații concrete din practică, la realitățile vieții. Prima temă, bunăoară, a prilejuit numeroase referiri la perspectivele dezvoltării școlii în etapa desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră, la sarcinile muncii școlare în această etapă, la chipul cum trebuie să fie traduse în viață asemenea sarcini cum ar fi educația morală a viitorilor cetățeni, dezvoltarea lor multilaterală, legarea învățămîntului de munca productivă etc. Pe de altă parte cursul de pedagogie oferă cadrelor didactice prilejul de a cunoaște cele mai noi rezultate ale cercetărilor pedagogice privind dezvoltarea independentă a elevilor în procesul de învățămînt, cultivarea gândirii logice etc. Toate prelegerile sînt exemplificate cu date concrete privind predarea, culese din activitatea unor profesori din orașul Cluj.

Cu aceeași grijă au fost alcătuite și prelegerile de limbă și literatură română destinate profesorilor care se pregătesc pentru examenul de definitivare. Acestea îi pun la curent pe cursanți cu rezultatele unor recente cercetări critice și istoriografice din domeniul specialității lor, cum ar fi de pildă cele referitoare la înțelegerea și interpretarea de pe pozițiile filozofiei marxist-leniniste a creației criticilor literari din trecut, a problemei curentelor literare, a trăsăturilor lor specifice și a clasificării lor etc.

O atenție deosebită se dă în același timp problemelor de metodică a analizelor gramaticale. Se discută, de exemplu, despre probleme ca determinarea substantivelor în acuzativ cu rol de adverb sau determinarea pronumelui accentuat și neaccentuat, despre stabilirea predicatelor nominale formate cu semiauxiliare de mod, despre delimitarea propozițiilor subiective și predicative etc. Indicațiile metodice sînt formulate îndeosebi pornindu-se de la problemele pe care le ridică profesorii. Unii dintre aceștia au arătat, de exemplu, că elevii lor, atunci cînd se ghidează după întrebări, nu deosebesc întot-

deauna cu deplină siguranță cazul acuzativ de cel nominativ. Pornindu-se de la această observație s-au indicat diferite procedee menite să ajute elevilor în stabilirea cazurilor, insistîndu-se îndeosebi asupra necesității ca profesorii să-i obișnuiască pe elevi să folosească, la analizele gramaticale, în primul rînd mijloace logice. Indicații metodice amănunțite s-au dat și cu privire la folosirea orelor de gramatică în școala medie, întrucît s-a constatat că unii profesori, mai ales dintre tineri, nu sînt suficient de orientați asupra modului cum pot fi folosite acestea în chipul cel mai eficient. De aceea unul din subiectele dezbătute pe la o oră de consultații a fost modul cum pot fi organizate lecțiile de gramatică de cele de teoria sau istoria literaturii.

Întreaga activitate din cadrul cursurilor urmărește să-i ajute pe învățătorii și profesorii să lege strîns procesul de învățămînt de practică, de producție. O deosebită atenție se acordă acestei probleme la cursul de fizică și chimie. Un loc foarte important în cadrul acestui curs îl ocupă lucrările practice de laborator. Multe din acestea au scopul de a-i familiariza pe profesori cu materialul didactic modern repartizat școlilor în ultimii ani, cu o serie de experiențe de laborator pe care ei vor trebui să le efectueze în fața elevilor și cu metodică realizării acestora. Este vorba de pildă de experiențe pentru studiul capacității și selfinducției în curent continuu și alternativ, pentru studiul circuitului oscilant, pentru studiul triodei ca generator de înaltă frecvență etc. În același timp profesorii fac și experiențe cu caracter științific în domeniul specialității lor. De exemplu, cu ajutorul unui oscilograf catodic prevăzut cu un ecran ei observă diverse fenomene electrice variabile. Folosind un contor cu particule și un radiometru efectuează măsurători asupra radiațiilor radioactive. Cu ajutorul unui polarimetru determină concentrațiile soluțiilor optice active etc.

Ajutînd învățătorilor și profesorilor să se pregătească în vederea obținerii gradelor didactice, cursurile care au loc în perioada actuală la I.P.C.D. Cluj contribuie larg la înarmarea lor cu noi cunoștințe de pedagogie și de specialitate, asigurînd o înaltă calitate profesională celor ce cresc viitoarele generații ale patriei noastre.

PE SCURT

La 15 iulie se vor deschide la Predeal cursurile centrale de perfecționare pentru disciplinele economie politică, socialism științific și limbi străine. La aceste cursuri vor participa inspectori de la secțiile de învățămînt regionale, raionale și orășenești, responsabili ai comisiilor metodice și cercurilor pedagogice de specialitate, profesori de pe întreg cuprinsul țării. Aceștia vor audia cursuri și vor participa la seminariile în care se vor dezbate cele mai noi și mai importante probleme din domeniul specialității lor și se vor purta discuții privind aspecte metodice ale predării disciplinelor respective.

Demn de remarcat este faptul că la cursurile de limbi străine își vor da concursul, în cadrul schimburilor culturale pe care statul nostru le are cu alte țări, profesori de specialitate din U.R.S.S., R.D.G., Franța și Anglia. Astfel, profesorii care vor urma

aceste cursuri vor avea prilejul să se pună la curent cu cele mai noi probleme în legătură cu fonetica, vocabularul, morfologia și sintaxa limbilor predate de ei în școală.

Numeroși profesori de la școlile speciale din întreaga țară au participat în aceste zile la un curs de oligofrenopedagogie și surdo-pedagogie organizat de I.P.C.D. București. O bună parte a prelegerilor prezentate în cadrul acestui curs au fost ținute de specialiști în defectologie din Uniunea Sovietică. Prin caracterul lor concret și actual prelegerile și seminariile au trezit mult interes în rândurile cursanților. Aceștia au audiat de pildă prelegeri privind problema raportului dintre dezvoltarea normală a vorbirii și logopedia, organizarea muncii logopedice, cercetările actuale legate de problemele anatomofiziologice și psihologice referitoare la tulburările și defectele de vorbire etc.

Înainte de a fi trimise în școli — o revizuire atentă a noului material didactic

Pregătiri intense

În toate regiunile țării au loc pregătiri intense pentru deschiderea noului an școlar.

Bunăoară, în regiunea Iași vor fi date în folosință la începutul anului școlar și în regiunea Iași se muncește intens în această perioadă la construcția unei impunătoare școli în cartierul Dimitrie Cantemir. Școala va avea 24 săli de clasă, laboratoare, bibliotecă. O altă școală nouă se ridică în cartierul Bucium.

Numeroase localități noi de școli vor fi date în folosință la începutul anului școlar și în regiunea Iași. În raionul Huși, de pildă, se construiesc 9 școli noi. În raionul Hirleu vor fi date în folosință 38 noi săli de clasă, în raionul Iași 43, în raionul Pașcani 45, în raionul Vaslui 49.

Până la deschiderea noului an școlar vor fi date în folosință și în regiunea Oltenia un mare număr de noi săli de clasă. Se desfășoară intens lucrările de construcție a unor școli medii în comunele Șearcea, Cujmir, Cornu. De asemenea, se apropie de sfârșit construcțiile școlilor noi în 81 de localități din regiune.

O vie activitate se desfășoară în această perioadă și pe șantierul școlare din regiunea Timișoara. Este pe sfârșite construcția noilor școli de 8 ani din Arad, Reșița, Giroc. Într-un stadiu avansat se află și lucrările școlilor din comunele Costeiu de Sus, Hitraș, Socol, Ramna.

La fel stau lucrurile și în regiunea Crișana. Aici se construiesc în acest an 266 noi săli de clasă, dintre care majoritatea se află într-un stadiu avansat.

Și în raionul Rm. Sărat se construiesc în anul acesta zeci de noi săli de clasă. Printre ele se numără și școala din satul Obrejița, comuna Timboiești, ridicată prin contribuția membrilor gospodăriei agricole colective „Înainte”. Lucrările sint avansate, astfel că școala va fi dată în folosință încă înainte de deschiderea noului an școlar.

Pretutindeni pe meleagurile patriei un mare număr de elevi și profesori își vor reincepe munca în școli noi, încăpătoare și luminoase, înzestrate cu mobilier modern, cu materiale didactice variate, cu tot ce este necesar pentru a face învățătura cât mai temeinică, mai rodnică.

V. DASCĂLU

În regiunea București se acordă o deosebită atenție amenajării clădirilor în care vor învăța în noul an școlar viitorii mecanizatori ai agriculturii socialiste.

La Școala de mecanici agricoli de pe lângă S.M.T. Călugăreni, de pildă, s-au amenajat două ateliere

de lăcătușărie, unul de tractoare și altul de mașini agricole, care au fost dotate cu noi utilaje și mașini moderne necesare calificării elevilor. Tot aici s-au construit și noi săli de clasă.

Asemenea construcții s-au ridicat și la școlile de mecanici agricoli din Sărulești, raionul Lehliu, Făcăeni, raionul Fetești, Ciocănești, raionul Călărași, Eliza-Stoienescu raionul Uziceni etc. La Școala de mecanici agricoli din Roșiori de Vede se vor da peste câteva zile în folosință încă 15 săli noi de clasă, iar la Școala de mecanici agricoli din Ciulnița, pe lângă reamenajarea unor clase și ateliere, s-a construit o cantină modernă cu 300 de locuri.

Pe măsură ce construcțiile sint gata, cadrele didactice și maiștrii-instrucitori pregătesc material didactic pentru cabinetele tehnice: planșe, secțiuni de piese, machete privind construcția și funcționarea tractoarelor și mașinilor agricole etc. Se pregătesc de asemenea și pe acum bancurile de lăcătușărie și se aprovizionează atelierele cu scule și materiale necesare lucrărilor ce vor fi efectuate de elevi în anul școlar viitor.

Paralel cu aceste lucrări se fac pregătiri pentru deschiderea șantierelor la localitățile ce vor fi construite în anul viitor. Astfel, la S.M.T. Tătarăști se va construi un mare complex școlar de mecanici agricoli. Pe lângă Școala de mecanici agricoli din Roșiori de Vede se vor construi trei internate cu un număr de 450 locuri.

Ing. ȘT. DUMITRACHE

Imediat după terminarea cursurilor direcțiunea Școlii de 8 ani nr. 3 din orașul Sighet a luat măsuri pentru efectuarea reparațiilor curente și pentru curățenia generală în vederea începerii în condiții cât mai bune a noului an școlar.

Astfel, prin întreprinderea locală I.L.L. și cu concursul voluntar al unor părinți au fost zugrăvite cele 14 săli de clasă, sala de educație fizică și de festivități, coridoarele și fațada școlii. Au fost de asemenea reparate băncile, tablele, dușumelele, ușile și geamurile.

Colectivul de învățători și profesori a revizuit și a pus la punct materialul didactic și biblioteca școlii. Profesorii de științele naturii au reamenajat colțul naturii vii și parcul din fața școlii. A fost pusă la punct arhiva școlii și s-a revizuit inventarul. De asemenea, a fost procurată din vreme întreaga cantitate de combustibil necesară viitorului an școlar.

Școala de 8 ani nr. 3 din orașul Sighet este prima școală din raion gata pentru începerea în condiții optime a noului an școlar.

Prof. P. L. IZANU

DEZVOLTAREA ȘI PERFECȚIONAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI MEDIU

În anii regimului democrat-popular a luat o mare dezvoltare învățămîntul mediu de cultură generală, care are sarcina de a contribui la ridicarea nivelului cultural al poporului și a asigura promoții sporite de absolvenți cu diplomă de maturitate pentru învățămîntul superior și școlile tehnice, precum și pentru activitățile productive și social-culturale care cer pregătire medie.

În trecut, numărul mic al liceelor, taxele școlare și cheltuielile de întreținere mari, precum și situația materială grea a oamenilor muncii făceau aproape imposibilă pătrunderea fiilor de muncitori și de țărani muncitori în școala medie, care era astfel o școală numai pentru cei avuți. În anii regimului democrat-popular, porțile școlii medii de cultură generală s-au deschis larg pentru fiii muncitorilor și ai țărănilor muncitori. Astăzi funcționează în țara noastră o rețea de 564 școli medii, față de numai 211 asemenea școli cîte existau în anul 1938/1939. Numai pentru anul școlar 1963/1964 au fost create 40 de școli medii noi. Numărul total al elevilor din învățămîntul mediu va ajunge în anul școlar 1963/1964 la cca 390 000, reprezentînd o creștere de aproape 14 ori față de anul 1938/1939, cînd se numărau în total 29 000 de elevi. Numai în clasele a VIII-a de la cursurile de zi vor fi cuprinși în acest an un număr de elevi de peste 3 ori mai mare decît numărul total al elevilor din școala medie a Romîniei burghezo-moșierești.

Trebuie subliniat și faptul că în trecut rețeaua școlilor medii era nu numai insuficient dezvoltată în ansamblu, dar și nerațional repartizată pe teritoriul țării. Astfel, toate cele 211 licee cîte funcționau în 1938/1939 erau amplasate în orașe, fapt care limita la maximum posibilitatea copiilor de țărani muncitori de a le frecventa. De aceea, paralel cu sporirea numărului de școli medii, regimul democrat-popular a acordat o atenție deosebită repartizării lor, înființînd astfel de școli și în localitățile rurale mai mari. Funcționează, de pildă, școli medii în comune ca Bolzoi, Stîlpeni, Topoloveni, Vișina, Rucăr, Domnești și Corbeni din regiunea Argeș, Podul Turcului, Roznov, Borca și Săbăoani — regiunea Bacău, Nădlac, Pincota, Vinga — regiunea Banat, Tălmăciu, Feldioara, Șercaia — regiunea Brașov, Călugăreni, Sălcia, Piatra — regiunea București, Topologu, Cogealac, Cobadin, Topraisar — regiunea Dobrogea etc. Noi școli medii iau ființă, începînd

din toamna acestui an, în comune ca Berzeasca și Biled din regiunea Banat, Hotarele și Fierbinți din regiunea București, Nimigea de jos, Crasna și Hida din regiunea Cluj, Măxineni și Bercești din regiunea Galați, Dioști, Peștișani, Iancu Jianu și Rovinari din regiunea Oltenia, Vorniceni, Liteni, Dumbrăveni și Stulpicani din regiunea Suceava etc. Astfel, acolo unde altădată abia dacă exista o școală primară — și aceea frecventată numai de o parte din copiii de vîrstă școlară, copiii celor avuți — acum se înalță școli mari, moderne, înzestrate cu tot ce este necesar pentru instruirea și educarea multilaterală a tineretului. Dacă în trecut numărul copiilor de țărani care reușeau să pătrundă în școala medie, cu prețul unor mari sacrificii din partea părinților, era extrem de redus, azi aproape jumătate din elevii școlilor medii provin de la sate.

Înființarea de școli medii în comunele rurale mari are urmări deosebit de pozitive. Astfel, există o serie de avantaje economice, întrucît se reduc cheltuielile statului și ale părinților pentru construcția de internate și pentru întreținerea copiilor în școală. De asemenea, existența în localitățile rurale a unei rețele largi de școli medii, încadrate cu personal cu studii superioare, aduce o contribuție însemnată la ridicarea nivelului cultural al satelor noastre.

Ținînd seamă de faptul că cca 70 la sută din populația țării locuiește în mediul rural, acțiunea de înființare a școlilor medii la sate va fi continuată, pentru a se obține treptat o rețea de școli medii rațional distribuită pe teritoriul țării, capabilă să asigure cuprinderea în proporție corespunzătoare a tineretului patriei noastre în învățămîntul mediu.

În această direcție sarcini însemnate revin organelor locale. Astfel, pentru a se asigura desfășurarea normală a procesului de învățămînt și aplicarea riguroasă a planurilor și programelor de studiu, pentru a se sprijini ridicarea continuă a nivelului învățămîntului mediu, este necesar ca înainte de a propune înființarea de noi școli, organele locale să se îngrijească de baza materială a acestora. Trebuie să se asigure din timp noilor școli săli de clasă, laboratoare, biblioteci, internate (acolo unde este cazul), mobilier școlar, utilaj, aparatură, material didactic, precum și mobilier, cazarmament și utilaj pentru internate. Evident că asigurarea bazei materiale pentru o școală medie constituie o problemă

mai greu de soluționat cu posibilitățile unei singure localități rurale. Cum însă aceste școli cuprind, de obicei, copii din mai multe localități, este necesar ca la realizarea construcțiilor de școli medii să contribuie în egală măsură toate localitățile pe care le vor deservi acestea.

Realizarea unui număr sporit de clădiri de școli medii la sate într-un timp relativ scurt este condiționată, fără îndoială, și de elaborarea unor proiecte de construcții școlare cît mai economicoase. Totodată, trebuie folosite cu deosebită grijă creditele bancare pe care statul le acordă pentru sprijinirea construcțiilor școlare din mediul rural.

Unele măsuri pentru îmbunătățirea rețelei școlilor medii sint necesare și la orașe. Întrucît existența claselor I-VII pe lângă școlile medii provoacă în multe cazuri neajunsuri în stabilirea circumscripțiilor școlare, precum și o folosire nerațională a sălilor de clasă și a laboratoarelor, Ministerul Învățămîntului a dat organelor sale locale indicația de a proceda la concentrarea învățămîntului mediu, pe cît posibil, în unități școlare puternice, care să funcționeze numai cu clasele VIII-XI, clasele I-VII rămînd să funcționeze în unități școlare distincte.

Concentrarea învățămîntului mediu în unități școlare puternice creează posibilitatea încadrării unor profesori de specialitate pentru fiecare obiect de studiu, asigură o mult mai bună utilizare a spațiului de învățămînt, ca și a materialului didactic. De asemenea, sălile de clasă vor putea fi dotate cu mobilier școlar corespunzător vîrstei elevilor. Se înțelege de la sine că în sprijinul acestei măsuri pledează și unele argumente de ordin educativ. Totodată, prin concentrarea învățămîntului mediu în unități școlare puternice se creează condiții mai bune de funcționare pentru școlile de 8 ani, pentru care se pot stabili circumscripții școlare cît mai corespunzătoare, care să fie respectate atît de organele de învățămînt cît și de părinții elevilor.

Aplicînd indicațiile date de minister, organele locale au trecut în multe locuri la concentrarea învățămîntului mediu în școli puternice, astfel că în prezent o bună parte din școlile medii de la oraș funcționează numai cu clasele VIII-XI. Această problemă va trebui să stea și pe viitor în atenția organelor locale.

De asemenea, pentru a ridica munca din învățămîntul mediu la nivelul cerințelor actuale, este necesar ca organele de resort ale Ministerului Învățămîntului și secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare să manifeste o grijă deosebită pentru a încadra școlile medii cu personal didactic de specialitate pentru toate disciplinele, cu oameni pricepuți și devotați, capabili să aplice conștiincios și cu competență planurile și programele de învățămînt, să lupte pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid și guvern în domeniul instruirii și educării tineretului.

Școala medie de cultură generală reprezintă o verigă deosebit de importantă în sistemul nostru de învățămînt, întrucît gradul său de dezvoltare condiționează direct starea culturală a poporului, iar nivelul de pregătire pe care ea îl asigură absolvenților influențează în mare măsură calitatea învățămîntului mediu tehnic și a învățămîntului superior. De aceea, atît pentru propășirea culturală a poporului cît și pentru îmbunătățirea pregătirii cadrelor necesare desăvîririi construcției socialismului și construirii comunismului, învățămîntul mediu de cultură generală trebuie mereu dezvoltat, întărit și perfecționat. Eforturile ce se cer pentru realizarea acestei sarcini vor fi răsplătite cu prisosință, deoarece astfel se va asigura pregătirea la un nivel superior a viitorilor specialiști, chemați să ridice producția și productivitatea muncii în toate ramurile economiei naționale.

I. N. ALIMAN
și
EM. TOMA

din Direcția planificării și organizării muncii din Ministerul Învățămîntului

Materiale didactice mai multe și mai bune

Dorînd să știm ce pregătește Întreprinderea de material didactic pentru noul an școlar, am vizitat de curînd secțiunile acestei întreprinderi, am stat de vorbă cu muncitorii, tehnicienii și inginerii ei.

Tov. ing. Constantin Oproiu, directorul I.M.D.-ului, ne-a vorbit cu mîndrie despre noile sortimente de material didactic pe care le vor primi școlile în toamna acestui an: alfabetar din masă plastică, anemometru cu semnalizarea optică și acustică, aparat pentru demonstrarea rezonanței mecanice, aparat pentru demonstrarea rezonanței electrice, preparatul biologic „dezvoltarea peștilor”, planiglobul în relief, trusa aerodinamică etc.

Într-una din secțiunile întreprinderii — secția biologie — am luat cunoștință de interesanta inovație a tehnicienilor I. Ionescu și C. Iliescu, inovație care constă în conservarea animalelor și plantelor prin incluziunea în metacrilat. În raport cu clasicul procedeu al conservării în formol, conservarea prin incluziune în metacrilat, fără a fi mai costisitoare, posedă următoarele avantaje: durabilitate practic infini-

tă, ușurință maximă în folosire, prezentare estetică.

La secția de științe naturale ni s-a prezentat mulajul „secțiune prin pistolul unui crin”. Și pînă acum școlile dispuneau de mulaje înfățișînd această secțiune, dar într-o prezentare plană. De data aceasta e vorba de un mulaj trispățial, care va putea fi folosit cu succes atît în școlile de 8 ani cît și în cele medii.

La secția de fizică ne-a atras atenția o înaltă stivă formată din aparate asemănătoare cu cutia unui difuzor, destinate a demonstra mecanismul emisiei energetice a atomului de hidrogen. După ce a suferit mai multe perfecționări, acest aparat are acum o funcționare simplă.

Desigur că, pergătînd materialele didactice necesare noului an școlar, I.M.D.-ul se preocupă și de alcătuirea planului de perspectivă pentru anii 1964-65, în care sint înserate, printre altele, repere ca: aparat pentru determinarea energiei vaporilor, corectorul C₁ și localizatorul L₁, diafilme înfățișînd Muzeul de antichități, Muzeul de artă al R.P.R., lacurile din R.P.R., îngrijirea viței de vie, imagini din Asia și Africa, imagini din America etc.

G. R.

Expozițiile școlare — dovadă grăitoare a roadelor legăturii școlii cu producția

Caietele de impresii ale expozițiilor școlare din acest an sînt pline de însemnări care exprimă cu căldură admirația vizitatorilor față de lucrările realizate de elevi în cadrul practicii din școală și din producție. „Precizia și nivelul înalt de finisare al planurilor înclinate, al sonometrelor și al modelelor atomice executate de elevi între 11 și 15 ani, — scriu, de pildă, un grup de ingineri și tehnicieni în caietul de impresii al expoziției școlilor din raionul 30 Decembrie al Capitalei — fac ca aceste aparate didactice să se ridice la nivelul celor produse în întreprinderile de specialitate. Astfel de observații, care se pot număra cu sutele arată că, mergînd pe drumul luminat de partid, școlile izbutesc să lege tot mai strîns activitatea instructiv-educativă de munca plină de însuflețire desfășurată în uzine, pe șantiere, în marile gospodării agricole socialiste, să determine încă din anii de școală participarea elevilor la producerea de bunuri materiale.

Expozițiile au scos în evidență faptul că, spre deosebire de anii precedenți, cînd în activitatea practică a elevilor din clasele a V-a, a VI-a și a VII-a se pune accentul pe executarea unor scule necesare pentru completarea truselor individuale, în acest an s-a dat întietate confecționării instrumentelor și aparatelor de laborator. Curînd, încă din prima perioadă a anului școlar, s-a constatat că elevii din școlile Capitalei execută cu multă pricepere asemenea instrumente — metri građați, echere, raportoare și compase pentru desen pe tablă, florare, stative pentru eprubete, suporturi pentru instrumentele de fizică din laborator etc. Atunci s-a născut ideea de a se încerca antrenarea lor în confecționarea unor materiale didactice care să fie distribuite apoi în școli. Cum condițiile necesare unei asemenea încercări existau, s-a trecut la realizarea ei. În numeroase școli de 8 ani, cum sînt, de pildă, școlile nr. 2, nr. 19, nr. 61, nr. 151, nr. 169 etc., precum și în clasele V—VIII dintr-o serie de școli medii, ca școlile medii nr. 1, nr. 15, nr. 17, nr. 24, nr. 38 etc., elevii au executat, pe baza unui început de „specializare”, diferite materiale didactice, cite două-trei de fiecare școală.

Pentru o primă etapă s-au lucrat materiale mai simple, ca acelea la care ne-am referit mai sus. Apoi, în ultima perioadă a anului școlar, li s-a încredințat elevilor executarea unor aparate și dispozitive mai complexe, dintre care unele au figurat chiar în planul de producție al I.M.D. — tuburi sonore, sonometre, planuri înclinate, dispozitive pentru demonstrarea conductibilității căldurii, dispozitive pentru demonstrarea dilatării corpurilor, pirometre cu cadran, dinamometre. Am putut vedea, la expozițiile recent organizate, aceste aparate. Ele întruiesc toate calitățile unui material didactic de calitate: sînt executate cu mare precizie, trainice, bine finisate, sînt însoțite de indicații clare, așa încît să fie ușor de mînit în cadrul experiențelor de laborator.

Toate acestea s-au putut obține datorită faptului că munca de confecționare a materialului didactic s-a efectuat în mod sistematic, pe baza cunoașterii de către elevi a principiilor științifice de construcție și funcționare a aparatelor respective, ca și a documentației tehnice, elaborate la nivelul lor de înțelegere. Lucrările de execuție au fost desfășurate pe subansamble, la fel ca în producție, ceea ce a avut darul să-i deprîndă pe micii constructori de aparate și instrumente didactice cu organizarea și disciplina specifică producției de bunuri materiale.

Rezultatele se dovedesc cu atît mai valoroase cu cît, pe lîngă rolul ei instructiv-educativ, această formă de organizare a practicii elevilor din clasele V—VIII a adus o contribuție destul de importantă la lărgirea bazei materiale a școlilor. Numai în acest an școlar au fost realizate, din fiecare sortiment dat în lucru școlilor, sute de piese, astfel încît, printr-o repartizare judicioasă, s-au completat necesitățile școlilor din Capitală și s-au putut repartiza și școlilor din regiuni cantități însemnate de aparate și instrumente de laborator.

Expozițiile de sfîrșit de an au înfățișat pe larg și rezultatele activității practice ale elevilor din școlile medii, ale muncii desfășurate de aceștia în producție și în cercurile tehnice de specialitate din școli. Pri-

vind lucrările pe care le-au efectuat, îi dai limpede seama că din rîndurile lor se vor ridica nenumărați muncitori de înaltă calificare, proiectanți talentați, tehnicieni pricepuți cercetători plini de inițiativă în cele mai variate domenii ale științei și tehnicii. Se remarcă îndeosebi piesele lucrute de elevi în sectoarele speciale create în întreprinderi, dotate cu utilaj modern, unde ei au avut posibilitatea să execute sortimente din planurile de producție ale întreprinderilor respective. Au lucrat în acest fel, de pildă, elevii Școlii medii „Mihail Eminescu”, care și-au efectuat practica la întreprinderile „Tudor Vladimirescu” și „Pavel Teacenco”, elevii Școlii medii nr. 17, a căror practică s-a desfășurat la întreprinderea „Bela Breiner”, elevii Școlii medii nr. 6, care au făcut practica la filatura „Dacia” sau cei de la Școala medie nr. 38, care au lucrat la Uzinele „23 August”. Adevărate „piese de rezistență” ale expozițiilor, lucrările efectuate de ei — piese pentru îmbinări, instalații auxiliare etc pentru autobuze și troleibuze executate la mașini-unelte, diferite tricotate, lucrări de filatură executate la ringuri și altele — se disting prin precizia respectării tuturor indicațiilor tehnice, prin rezistența lor deosebită, prin calitatea finisării. Această se datorește faptului că elevii care le-au executat au participat la procesele tehnologice nu în mod întîmplător și sporadic, ci sistematic, aplicînd în mod organizat legile științifice studiate la lecțiile teoretice.

În mod deosebit i-au impresionat pe vizitatorii expozițiilor școlare creațiile realizate de elevi în cercurile lor tehnice — machete de mașini, aparate și instrumente complexe — dovedind nu numai priceperea și sîrguința celor ce le-au lucrat, dar și inventivitatea, fantezia tehnică, capacitatea de a alege soluții originale. Se poate spune cu certitudine, țînd seama de valoarea și numărul impresionant al lucrărilor expuse de către cercurile tehnice, că acestea au devenit cu adevărat laboratoare de însușire a științei și tehnicii înaintate.

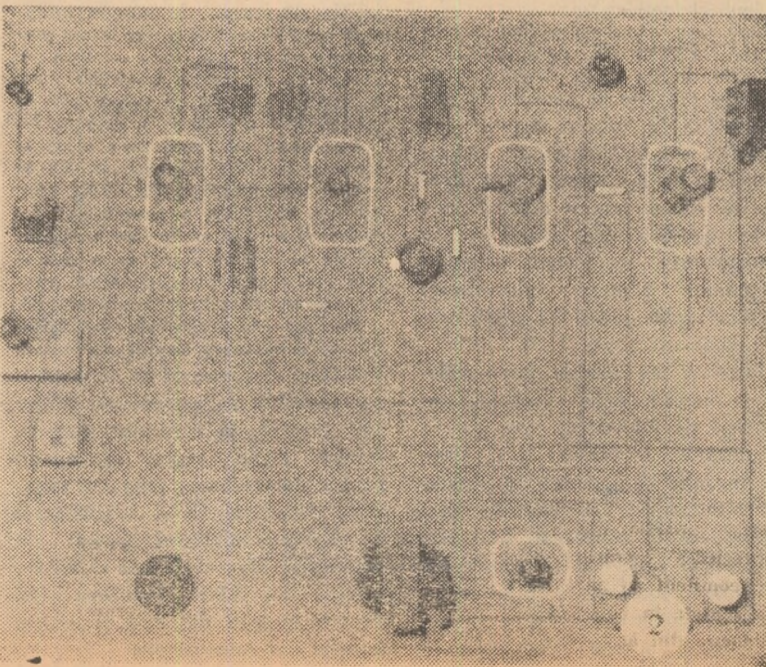
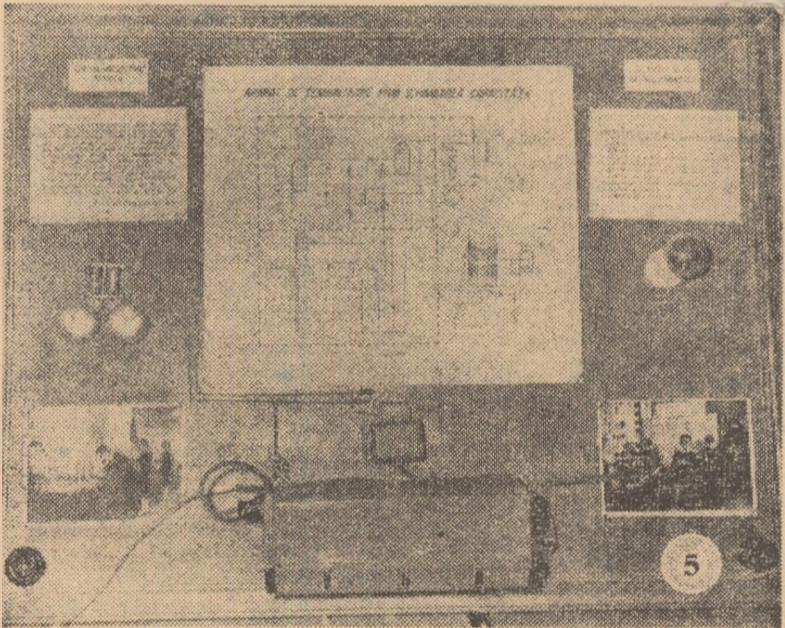
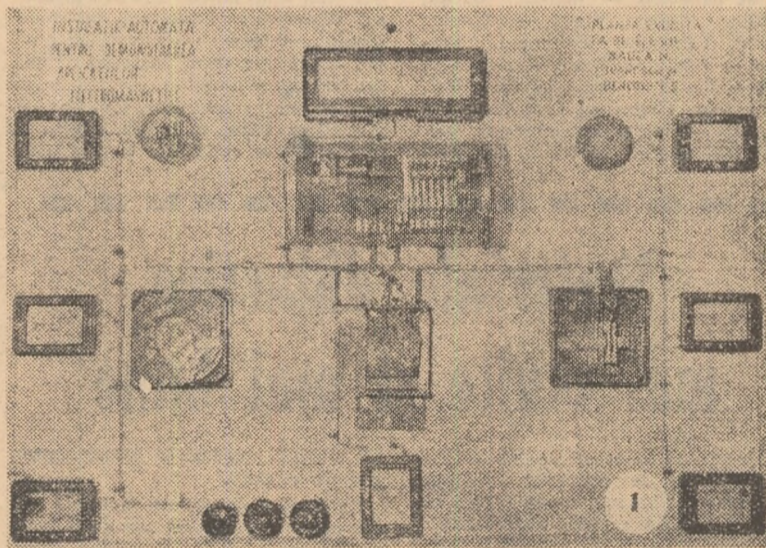
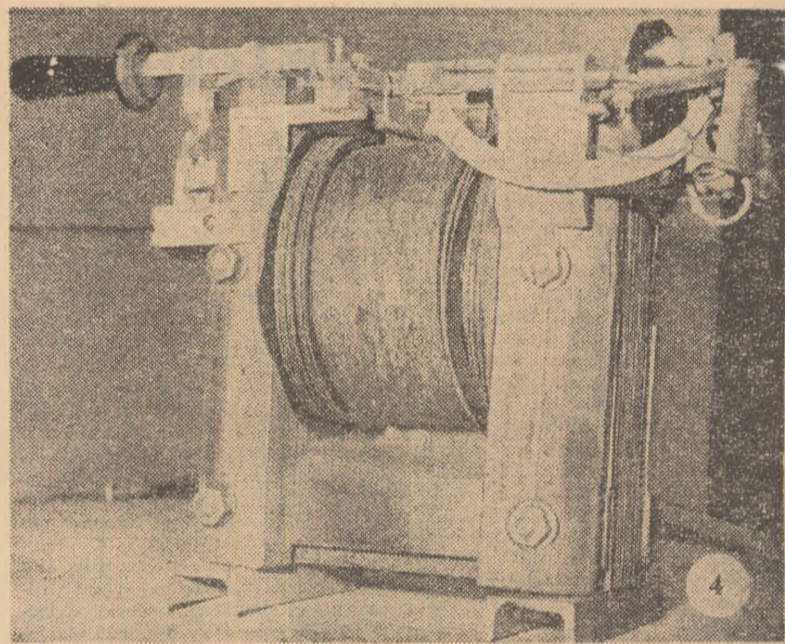
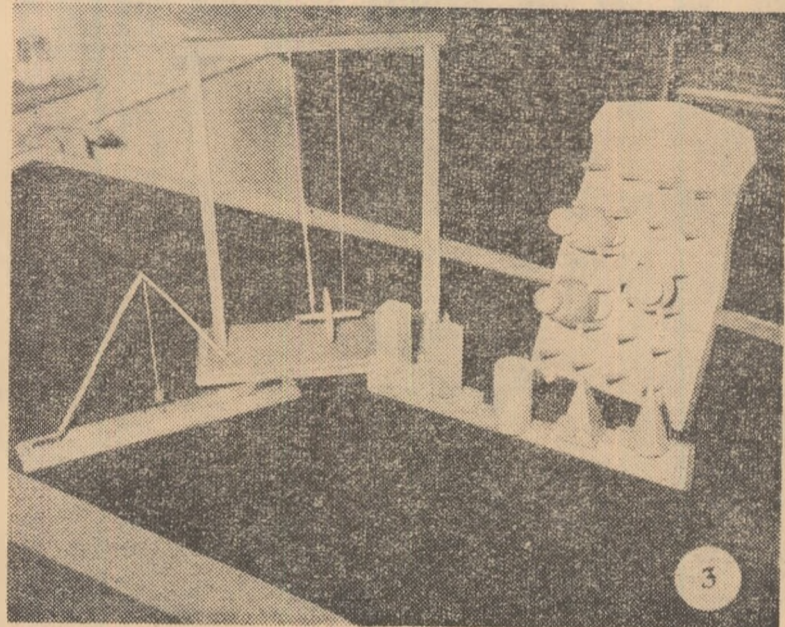
Iată cîteva exemple deosebit de convingătoare în privința rezultatelor obținute de elevi. Cercul de la Școala medie nr. 2 a expus un aparat de sudat electric prin puncte, care reprezintă ultimul cuvînt al tehnicii aplicate în producție în materie de sudură. Acest aparat a

fost executat, pe baza schițelor tehnologice puse la dispoziție de întreprinderi, exclusiv în cadrul lucrărilor cercului tehnic din școală. Aparatul valoros, de o deosebită însemnătate instructivă, adevărate inovații în ceea ce privește construcția de material didactic, au prezentat și cercurile tehnice din cadrul Școlii medii „Gheorghe Lazăr”. Dintre acestea se remarcă „montaj” pentru verificarea legii lui Ohm în circuit de curent continuu și în circuit de curent alternativ, „montaj” pentru obținerea și proiectarea spectrului magnetic al curentului liniar, circular și al solenoidului, voltmetrul pentru verificarea frontală a legilor lui Faraday etc. Trebuie menționate și realizările cu caracter de inovație ale cercurilor tehnice de la școlile medii nr. 1, nr. 15 și nr. 18, realizări, printre care se numără, de exemplu un aparat de semnalizare optică și acustică pentru realizarea de comenzi automate, o macara electromagnetă, transformatoare de diferite tipuri etc.

Cît de puternică a devenit legătura școlilor cu producția, cît de strîns se împletesc preocupările elevilor cu preocupările muncitorilor din întreprinderile unde își fac practica se vedește și faptul că în rîndurile lor au început să apară inovatori nu numai în domeniul materialului didactic, dar chiar în producție. A devenit larg cunoscută în școli, bunăoară, ca un exemplu demn de urmat, activitatea încununată de succes a unor elevi ai Școlii medii „Mihail Eminescu”, care au realizat o inovație valoroasă în cadrul practicii pe care o execută la uzinele „Tudor Vladimirescu” — un dispozitiv de prindere în mașina de găurit a ștergătoarelor de parbriz.

Prin bogăția și prin nivelul tehnic și științific al realizărilor prezentate, expozițiile școlare din acest an au constituit încă o dovadă convingătoare a faptului că activitatea practică a elevilor în școli și în întreprinderi devine un element tot mai important al procesului instructiv-educativ, contribuind în mod hotărîtor la adîncirea continuă a cunoștințelor și deprinderilor tineretului și ajutîndu-i să se formeze la marea școală a producției, pentru a fi capabili să răspundă cerințelor desăvîșirii construcției socialiste și trecerii la construirea comunismului.

AL. CIUCA

Instalație automată pentru demonstrarea aplicațiilor electromagnetismului, realizată de elevii Școlii medii nr. 22 „Gheorghe Lazăr” (fotografia nr. 1). Instalația cuprinde un releu, un aparat de măsură magnetoelectric, un transformator, o sonerie și un reductor cu seleniu, permițînd astfel efectuarea unor experiențe importante privind aplicațiile electromagnetismului.

Aparat de radio superheterodină, realizat de asemenea de elevii Școlii medii „Gh. Lazăr”. Liniile colorate de pe panou prezintă clar legăturile între diferitele piese ale aparatului, care funcționează asemenea unui receptor obișnuit (fotografia nr. 2).

Materialele didactice realizate de

elevii Școlii de 8 ani nr. 151 (fotografia nr. 3). Se remarcă îndeosebi ingeniozitatea modelului atomic (dreapta), care permite demonstrarea clară a combinațiilor chimice.

Aparat de măsură cu transformator (fotografia nr. 4) și aparat de semnalizare optică și acustică prin schimbarea capacității (fotografia nr. 5), realizate de elevii Școlii medii „M. Eminescu”. Cu ajutorul aparatului de sudură se pot face diferite demonstrații privind metodele moderne de efectuare a sudurii electrice. Aparatul de semnalizare servește la demonstrarea felului cum se realizează comenzile automate la diferite mașini și circuite electrice, precum și diferitele sisteme automate de control tehnic.

Cadrelle didactice în vacanță

Ne aflăm în plină vacanță școlară — și deci, și în plină perioadă de concediu a cadrelor didactice.

Am răsfătat zilele trecute registrele de sosiri ale administrației caselor de odihnă de pe litoral. La Mamaia, Eforie, Mangalia își petrec în aceste zile o parte din concediul de odihnă peste 1 200 de cadre didactice, cu bilete oferite de sindicate sau prin O.N.T. La Mamaia s-au întâlnit pe plajă profesori din Timișoara cu colegii ai lor din București, Bacău, Craiova. S-au împrietenit repede și și-au organizat în comun timpul după-amiezeilor, când participă la spectacole, fac excursii în împrejurimi sau înțirzie la o partidă de șah.

În stațiunile de pe Valea Prahovei predomină ca număr cadrele didactice din regiunea Dobrogea, dornice de răcoarea și înălțimile Carpaților. Îi întâlnești adesea pe învățătorii și profesorii dobrogeni la cabane, pe cărările munților. Cîteva învățătoare din Medgidia și din localitățile Deltei Dunării au urcat de pildă la Virful cu dor. Alți colegi ai lor au fost la cabana „Cămin”, la Cota 1400, la Omul etc. Anul acesta, prin grija sindicatelor,

numărul cadrelor didactice care își vor petrece concediul de odihnă în stațiuni balneo-climaterice este mai mare decît în anii trecuți. Din orașul Craiova au primit bilete pentru astfel de stațiuni peste 40 de membri de sindicat din școli, mulți alții fiind sprijiniți să obțină bilete de odihnă și tratament prin O.N.T. Din același oraș 32 cadre didactice vor pleca în curînd într-o excursie de 15 zile în Ungaria și Cehoslovacia.

Continuînd o bogată tradiție sindicalele învățămînt din orașele Galați, Timișoara, Sibiu etc. dau cadrelor didactice posibilitatea să participe în timpul vacanței la excursii pentru cunoașterea frumuseților patriei, a realizărilor înfăptuite de regimul democrat-popular. Și asemenea inițiative nu se rezumă la sindicatele amintite. Ca urmare a acestei acțiuni sute și mii de învățători și profesori, împreună cu membrii familiilor lor vor vizita obiective importante din Capitală și din numeroase alte orașe ale țării. Astfel, vacanța dă celor ce muncesc pe lîngă prilejul de a se reconforta și pe acela de a cunoaște roadele muncii poporului nostru.

V. DĂSCALIȚA

In laboratoarele Institutului pedagogic de 3 ani din Constanța studenții au prilejul să-și însușească în adîncime cunoștințele științifice strîns legate de practică, să dobîndească deprinderi de muncă ce le vor fi deosebit de utile atunci cînd vor lucra cu elevii.

Întîi, în clișeu alăturat, ascultînd explicațiile date de prof. univ. Paul Borcea, rectorul Institutului, în laboratorul de zoologie.

Vă prezentăm:

Institutul pedagogic de 3 ani din Constanța

Marea dezvoltare a învățămîntului de cultură generală din țara noastră a impus cu necesitate înființarea unor institute pedagogice care să asigure pregătirea în cele mai bune condiții a tinerilor ce doresc să îmbrățișeze cariera de profesor. Printre acestea se numără și Institutul pedagogic de 3 ani din Constanța, unul din cele mai noi institute pedagogice din țară, a cărui primă promoție de absolvenți va păși spre școlile patriei la sfîrșitul anului universitar viitor. Stăpîni pe bogate cunoștințe științifice — așa cum au arătat rezultatele examenelor ținute recent — tinerii profesori pregătiți la Institutul pedagogic din Constanța vor putea răspunde cu cinste sarcinilor mari și nobile ale instruirii și educării tinerelor generații.

Buna pregătire a studenților institutului se datorește aîți competenței cu care își desfășoară munca personalul didactic al acestuia, cit și condițiilor deosebit de bune de învățatură și de trai care le sînt asigurate. La dispoziția lor stă un local modern și spațios, cu săli pentru cursuri și seminarii, cu ateliere didactice și laboratoare. Se remarcă printre acestea, în mod deosebit, laboratorul de geologie care, deși numără numai un an de existență este bogat înzestrat, posedînd unele exemplare și colecții unice în țară, ca de pildă colecția de soluri și cea de minerale. Alături de acesta stau laboratorul de

chimie și cel de fizică, utilate cu aparate moderne pentru experiențele de chimie și fizică, laboratorul de zoologie, care pune la dispoziția studenților numeroase exemplare și colecții de animale din fauna diferitelor regiuni ale globului, laboratorul de agrofitehnie și agricultură, atelierul mecanic cu săli de strungărie, de lăcătușărie și tîmplărie etc. Toate acestea oferă largi posibilități de desfășurare a unui învățămînt științific strîns legat de practică. În viitorul an universitar se vor înființa cîteva noi laboratoare — de fiziologie animală, de anatomie, de chimie fizică, precum și un laborator de fotocinematografie.

Biblioteca institutului, care posedă în prezent 28.000 de volume, pune la dispoziția studenților cele mai noi lucrări științifice, din diverse domenii, volume rare de mare valoare științifică, publicații ideologice, beletristice etc.

Practica studenților în producție se desfășoară sub conducerea unor cadre didactice de specialitate în mari întreprinderi industriale și agricole și în stațiunile experimentale din regiune, în timp ce practica pedagogică se desfășoară în școlile de bază ale institutului, unde studenții fac primii pași de inițiere în minunata muncă de instruire și educare a elevilor. În vederea realizării unui învățămînt cit mai strîns legat de viață se organizează cu studenții în fiecare an excursii cu caracter științific, vizite în marile întreprinderi industriale și agricole, la stațiunile experimentale etc.

Pentru a-i ține în permanență la curent pe studenții cu noutățile din domeniul științific, în institut se organizează simpozioane și adunări tematice la care iau cuvîntul oameni de

știință. Bunăoară, în anul încheiat studenții au avut prilejul să-l asculte pe acad. Eugen Pora, care le-a vorbit despre călătoria sa pe bordul vasului „Viteaz”, pe prof. univ. A. Ivanov etc.

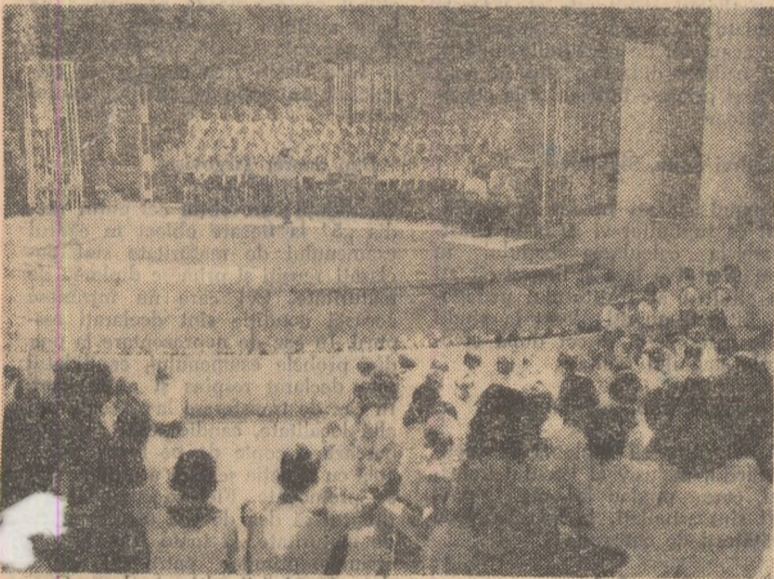
Pentru a sprijini și ușura munca studenților, institutul s-a preocupat în acest an de litografierea cursurilor la majoritatea disciplinelor. În ultimul timp un număr tot mai mare de cadre didactice din institut au fost antrenate în munca de redactare și elaborare a cursurilor și manualelor pentru institutele pedagogice.

Condițiilor deosebite de studiu li se adaugă și condițiile tot mai bune de trai și odihnă de care beneficiază studenții. Ei locuiesc într-un cămin modern și confortabil, au asigurată o masă consistentă la cantina institutului, petrec o vacanță odihnitoare și plăcută în taberele studențești.

În prezent, institutul se preocupă de primirea noilor săi studenți. Pentru aceștia se organizează cursuri de pregătire ce vor avea loc între 20 iulie—31 august, în care timp celor din alte localități li se asigură cazarea și masa contra cost. Concursul de admitere pentru anul universitar 1963—1964 se va da separat pentru cele patru facultăți ale institutului (de filologie, de matematică, de fizică și chimie și de științe naturale și agricole).

Institutul îi așteaptă pe viitorii săi studenți cu dragoste, hotărît să facă totul pentru a-i ajuta să-și împlinescă dorința de a deveni cadre didactice temeinic pregătite, profesori de frunte ai școlilor patriei.

C. DEMETRESCU

Serbare la Palatul pionierilor

Concursul de material didactic

Ca în fiecare an, și în anul acesta Ministerul Învățămîntului organizează un concurs privind confecționarea materialului didactic.

Concursul va avea următoarea tematică:

Trusă pentru experiențe (demonstrative și lucrări practice) privind mecanica lichidelor; Aparat de măsurat demonstrative, înregistratoare de presiune și temperatură (uz didactic); Aparat (sau trusă) demonstrative de pirometrie; Aparat pentru producerea și demonstrarea interferenței undelor sonore; Aparat (sau truse) demonstrative pentru înregistrarea și redarea sunetului (pe baze clasice și moderne); Generator de ultrasunete, cu punerea în evidență a ultrasunetului (sau trusă pentru studiul ultrasunetelor); Sursă de lumină cu cîmp luminos mare pentru proiectarea experiențelor demonstrative; Fotometru demonstrativ (pe baze electronice); Aparat (sau truse) demonstrative pentru studiul razelor infraroșii (producerea și proprietățile lor); Trusă pentru experiențe demonstrative privind proprietățile semiconductorilor (sau trusă mai completă privind fizica corpului solid); Modele (trusă) de aparate de măsurat electrice demonstrative, aparținînd diferitelor sisteme constructive; Modele (trusă) de mașini electrice demonstrative; Trusă pentru experiențe demonstrative privind transformarea căldurii direct în energie electrică; Trusă pentru predarea

noțiunilor elementare de rezistență materialelor.

*

Pentru aceste lucrări se acordă premii de la 500 la 5 000 lei.

La concurs pot participa cadre didactice, precum și muncitori, tehnicieni sau ingineri din întreprinderile ce produc material didactic sau din alte întreprinderi, precum și alte persoane. Participarea poate fi individuală sau colectivă. Se vor lua în considerare numai lucrările originale.

Lucrările se vor depune — ambalate și notate cu un motto ales de participanți — direct la registratura Ministerului Învățămîntului (str. Spiru Haret nr. 12) sau se vor trimite prin poștă pînă la data încheierii concursului. Întrucît numele participanților la concurs nu trebuie să fie cunoscut decît după acordarea premiilor, semnarea lucrărilor cu numele autorilor are drept urmare scoaterea acestora din concurs. O dată cu lucrarea se va depune un plic închis, care va purta același motto cu lucrarea și care va conține: numele și pronumele participantului, profesia, adresa, telefonul, titlul lucrării depuse la concurs.

La concurs se pot prezenta și alte lucrări decît cele menționate în tematică, dacă sînt considerate necesare procesului instructiv-educativ. Ele trebuie să corespundă programelor școlare în vigoare și cerințelor activității de educație comunistă a elevilor.

Lucrările premiate rămîn în proprietatea Ministerului Învățămîntului pentru a fi popularizate sau date în producție.

La solicitarea întreprinderii care introduce în fabricație lucrarea premiată, autorii sînt obligați să dea lămuririle și asistența tehnică necesară.

Acordarea premiilor în cadrul concursului nu privează pe autori, în cazul introducerii în producție, de drepturile de autor sau inovator.

Lucrările nepremiate se restituie concurenților.

Concursul se încheie la 15 octombrie 1963.

Participanții la concurs pot cere lămuriri suplimentare la Ministerul Învățămîntului, serviciul instruirii practice și materialului didactic, str. Popov nr. 30 (tel. 14 39 00).

Înștiințare

Se aduce la cunoștința tuturor participanților la concursul de material didactic din anul 1962 că aprecierea lucrărilor se va face concomitent cu aprecierea lucrărilor prezentate la concursul de material didactic din anul 1963, care se va încheie la 15 octombrie 1963.

BIBLIOGRAFIE

- A apărut
REVISTA DE PEDAGOGIE
nr. 5, din mai 1963
În sumar
Studiul și cercetări
Traian Pop: Studierea și popularizarea experiențelor pozitive a cadrelor didactice — sarcină principală a directorului.
Paul Popescu-Neveanu: Cu privire la problemele noi apărute în experimentarea predării pe obiecte la clasele I—IV.
Vasile Popeangă: Rolul colectivelor de clasă în formarea conduitei morale a elevilor.
Valentina Vișan: Însușirea unor cunoștințe de agricultură de către elevii școlii de 8 ani de la oraș.
Iosif Gabrea: Metode de cercetare în pedagogie în secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea (cu privire specială asupra metodei experimentale).
Dumitru Tudor: Educația și învățămîntul în perioada sclavagistă din Scythia Minor și Dacia Romană.
- A apărut revista NATURA, nr. 3, mai-iunie 1963.
În sumar:
Cl. Grünwald, El. Mavromati: Organogeneza elementelor reproducătoare la orz (Castrare fiziologică prin suprimarea luminii).

- O. Săvulescu: Procesul sexual la ciupercă.
V. Soran: Despre originea plantelor cultivate.
N. Calolanu-Iordăchel: Sistemul nervos în seria animală.
L. Rotaru, P. Sorin: Unele aspecte privind predarea obiectului „Agricultură” în școlile sătești de 8 ani din reg. București.
N. Camalescu: Realizări în ameliorarea animalelor în Oltenia.
C. Anastasie: Lucrările de îngrijire a legumelor.
I. Armășescu: Recoltarea fructelor.
R. Stoican: Metodica organizării și desfășurării excursiilor și vizitelor în întreprinderi agricole socialiste.
C. Papp: Metode de recoltare, preparare și conservare a materialului botanic.
Al. Bula, C. Maloș: Cîteva itinerarii de excursii prin reg. Oltenia.
M. Moșneaga: Un itinerar de excursie școlară în reg. Ploiești.
R. Schuller: Itinerarii pentru excursii școlare în jurul Sibiului.
INFORMAȚII, RECENZII, CALENDAR.

Regimul diemist pe panta naufragiului

„Saigonul este măcinat de o criză canceroasă” (New York Herald Tribune), „Regimul din Vietnamul de Sud se află pe panta naufragiului” (France Presse), „Diem are de făcut față unui profund conflict politic cu majoritatea poporului” (United Press Internațional) — asemenea aprecieri pot fi întâlnite în aceste zile în numeroase ziare, în relațiile agențiilor de presă din Occident.

Sinistrul acolit al Washingtonului în Vietnamul de Sud, Ngo Dinh Diem, se prezintă acum, după mai mult de 8 ani de guvernare la Saigon, cu un bilanț „care umple de dezgust întreaga opinie publică mondială” — sublinia pe bun temei ziarul francez „Liberation”, în articolul intitulat „Războiul murdar, războiul criminal al yankeilor la sud de paralela 17”. În continuare, articolul spunea: „Cele două miliarde de dolari cheltuiți de S.U.A. în ultimii ani pentru „întărirea” lui Diem, cei peste 30.000 de militari și „consilieri civili” yankei care participă pe față la războiul contra poporului sud-vietnamez, toate crimele odioase săvârșite în această țară sub masca „pacificării” și a „democrației” — iată fapte care stînesc mînia împotriva infamei dictaturi diemiste și a protectorilor ei — militaristii americani”.

Faptele stau mărturie. 105 mii patrioți sud-vietnamezi au fost uciși, peste un milion au fost aruncați în temnițe și lagăre de concentrare. Milioane de oameni sînt infomețați. În circa 4.000 așa-numite „sate strategice” — adevărate lagăre de concentrare de tip hitlerist — au fost strămutați de la vetrele lor 5.500.000 de țărani. Analfabetismul a devenit, cum spunea de curînd ziarul „Le Monde”, o plagă ce nu va fi vindecată nici în 20 de ani. Regiuni întinse, sub motivul că acolo activează forțele patriotice, sînt bombardate sistematic cu substanțe toxice și cu napalm, distrugîndu-se recoltele și vegetația, înregistrîndu-se

victime în rîndul populației pașnice. Zilnic imperialismul american cheltuiește 1.500.000 de dolari în scopul nimicirii luptei pentru libertate a poporului sud-vietnamez.

Dar, cu toate aceste silnii, talazurile luptei populare împing cu repeziune spre naufragiu șubredul regim diemist, creatură sîngeroasă a imperialismului. Pînă în prezent, trei sferturi din întreg teritoriul sud-vietnamez, locuit de 7.000.000 de oameni, adică 50 la sută din populația țării, se află total eliberate și sînt cirmuite de Frontul de eliberare națională din Vietnamul de Sud. După grele înfrîngerile suferite de trupele americano-diemiste la Apbac și în alte bătălii, balanța militară s-a înclinat în favoarea forțelor patriotice, care au sortit eșecului tactica „pămîntului pirjolit” și a războiului fulger ridicat în slăvi de Pentagon.

La mișcarea națională antidiemistă își aduc contribuția și cadrele didactice sud-vietnameze. În procesele politice din ultimii ani, 200 de profesori sud-vietnamezi au fost împușcați sau ghilotați de satrapii diemiști. În cadrul forțelor armate patriotice luptă peste 2000 de învățători, profesori, studenți. La Saigon, deși sindicatul cadrelor didactice a fost desființat de guvernul diemist, s-a constituit un sindicat în ilegalitate. Acesta colectează fonduri pentru trupele patriotice și organizează, în colaborare cu alte organe ale rezistenței, tipărirea și difuzarea materialului de propagandă anti-diemist. Dînd o înaltă apreciere luptei cadrelor didactice progresiste, Frontul național de eliberare din Vietnamul de Sud a acordat funcții importante unui număr de 150 de profesori, învățători și studenți atît în comitele locale ale frontului, cît și în organismele sale centrale.

Situația explozivă din Vietnamul de Sud, unde tronul clicii

DE PESTE HOTARE

naufragiului

lui Diem se zguduie sub furtuna luptei maselor, a umplut de spaimă pe înșiși protectorii diemiștilor — imperialismul american. Politicienii de la Washington caută acum cu febrilitate un înlocuitor pentru sîngerosul lor protejat. Comploturile militare de la Saigon contra lui Diem nu sînt străine de ambasada americană, așa cum a reieșit cu prilejul unor disensiuni interne aflate astăzi în dezbateri în capitala Vietnamului de Sud. „Apare limpede că S.U.A. vor să-l debarce pe tăcute pe Diem, căci un scandal politic provocat de o demisie sau o altă manevră în văzul lumii ar da ocazie tuturor să comenteze în gura mare eșecul aventurii Pentagonului la sud de paralela 17” — scrie ziarul elvețian „Voix Ouvrière”.

Viața, realitățile din Vietnamul de Sud stau însă mărturie că, indiferent dacă la Saigon va cîrmui Diem sau un înlocuitor al său, indiferent dacă imperialismul american vor continua livrările de fonduri, armament și soldați, eficacitatea tuturor acestor acțiuni va fi nulă. Valul mișcării de masă va continua să zguduie eșafodajul regimului de la Saigon, vindut monopolurilor străine. Numai cînd trupele străine din Vietnamul de Sud vor fi retrase, numai cînd acolo se va instaura un guvern care se va angaja să respecte neabătut acordurile de la Geneva, să nu adere la nici un fel de blocuri militare și să nu admită amplasarea de baze militare străine pe teritoriul țării, numai atunci va înceta lupta maselor, se vor crea condiții pentru colaborarea cu Frontul de eliberare națională, cu Vietnamul de Nord.

Infrîngerile grele de pînă acum ale americano-diemistilor sînt un indiciu că naufragiul lor poate interveni repede și că el se va solda cu moarte sigură pentru regimul antipopular de la Saigon.

V. TATARU

Printre șevalete

POSTA

redacției

Ion Vasile, raionul Teleajen.

Orele cumulate se plătesc și pe timpul vacanțelor de iarnă și primăvară, întrucît în acest timp cadrele didactice nu sînt în concediu, ci urmează a efectua în școală sarcinile ce le revin din planul de muncă al acesteia (excursii cu elevii, activități culturale etc.) Orele cumulate nu se plătesc însă pe timpul vacanțelor de vară (iulie-august), cînd cadrele didactice sînt în concediu și primesc indemnizația corespunzătoare.

Andrei Șonu, Sighișoara.

Timpul cît ați predat în învățămînt ca suplinitor vi se ia în considerare la calcularea stagiului în învățămînt. Nu însă și timpul cît ați fost student al Institutului pedagogic, întrucît nu ați plecat la studii de la catedră, ci direct după efectuarea stagiului militar.

Toader Marin, raionul Aiud.

Absolvenții cu diplomă ai școlilor medii, inclusiv ai liceului industrial, care predau la clasele V—VIII sînt asimilați, la salarizare, cu învățătorii de categoria I.

Grigore Savu, Iași.

Funcția de educatoare nu poate fi cumulată. În situația în care, fără ca postul de educatoare să fie vacant, titulara lui se află în concediu medical, de maternitate sau în altă situație prevăzută în instrucțiunile M.I., el poate fi atribuit temporar unei învățătoare care va fi retribuită cu ora. În acest caz fiecare oră efectivă prestată și care face parte din norma didactică prevăzută pentru grădinițele de copii va fi plătită cu 1/190 din salariul funcției de educatoare.

I. Voicu — Constanța

Activitatea metodică a învățătorilor și profesorilor face parte din activitățile prevăzute în sistemul de stat pentru perfecționarea cadrelor didactice. Ea se desfășoară în scopul îmbunătățirii muncii instructiv-educative și constă în studierea sistematică a diferitelor probleme din munca școlii. Participarea cadrelor didactice la activitatea metodică din școală este obligatorie.

Haralamb Sever — Craiova

Media trimestrială a fiecărui obiect se stabilește astfel: se calcu-

lează aritmetic media notelor obținute la răspunsurile orale și la lucrările de control, se adună cu nota obținută la lucrarea scrisă trimestrială și se împarte la doi. Media stabilită va fi un număr întreg. Diferențele peste 50 sutimi la calculul mediei se rotunjesc în favoarea elevului. Media anuală a fiecărui obiect se calculează aritmetic pe baza mediilor trimestriale, iar media generală anuală, pe baza căreia se face clasificarea elevilor, se calculează aritmetic la sfîrșitul anului școlar.

Dan Soare, Tirgoviște

Candidații care obțin cel puțin media „5” la fiecare obiect în cadrul examenului de maturitate sînt declarați reușiți și primesc diploma de maturitate. Cei care nu întrucesc această condiție sînt declarați respinși. În caz de neprezentare la una din probele examenului, candidatul este declarat respins și nu amnat. În caz de transferare la o școală din altă localitate, candidatul i se eliberează o copie de pe foaia matricolă cu situația școlară a ultimei clase promovate. Fiecare candidat are dreptul să dea de trei ori examen de maturitate, la toate materiile, în sesiunile primilor patru ani de la data terminării ultimei clase. Candidații care nici a treia oară nu reușesc la examenul de maturitate, precum și acei care în primii patru ani de la absolvirea ultimei clase nu au dat acest examen, nu mai au dreptul să se prezinte la examenul de maturitate. Ei pot repeta clasa a XI-a a școlii medii, avînd după promovarea ei, aceleași drepturi ca și elevii școlii în care au absolvit școala.

Clasa a XI-a poate fi repetată în învățămîntul seral sau în învățămîntul fără frecvență, în condițiile stabilite pentru fiecare din aceste forme de învățămînt.

Candidații care nu reușesc la examenul de maturitate primesc, la cerere, certificatul de absolvire al școlii medii. Acest certificat nu dă dreptul la înscrierea în învățămîntul superior.

Vasile Ianoșev, Costică Gheorghie, Maria Coria, Artemon Lavric, Petru Curcă, Galina Teion, I. Hornyasek, Avram Elisei, Falostința Ioana, Gheorghie Popină, Constantin Mocăniță, Dumitru Mateica, Alexandrina Paiu.

Informațiile pe care le cereți le puteți obține adresîndu-vă organelor locale de învățămînt.

ÎN LUNILE DE VARĂ

(Urmare din pag. 1)

că multe răspunderi, deoarece școlile medii nou înființate în comune trebuie să fie încadrate cu profesori bine pregătiți, trebuie să fie înzestrate cu toate cele necesare unui învățămînt de calitate.

Etapă de după închiderea anului școlar oferă cadrele didactice un bun prilej pentru studierea problemelor noi ale specialității proprii, pentru perfecționarea pregătirii lor. În prezent se desfășoară în toată țara cursurile organizate de către instituturile de perfecționare a cadrelor didactice pentru sprijinirea profesorilor care au de susținut examenele de definitivare, a învățătorilor care doresc să obțină gradul II. De asemenea, au loc cursuri în ajutorul celor ce predau obiectul „Agricultura” în școlile de 8 ani din mediul sătesc și se vor deschide nu peste mult cursuri de perfecționare cu profesorii care predau limbile străine, economia politică și socialismul științific în școlile de cultură generală. Consultațiile și expunerile ce vor avea loc în cadrul acestor cursuri, vor fi făcute de buni spe-

cialiști. Cadrele didactice care vin să le audieze vor avea mult de cîștigat. Acest sprijin oferit de către stat trebuie însă dublat de eforturile proprii ale cadrelor didactice dorințive să-și perfecționeze pregătirea, măiestria pedagogică. Studiul individual, bazat pe consultarea atență a tot ce a apărut nou în domeniul specialității, informarea la zi asupra problemelor ce se dezbate în acest domeniu, ca și în domeniul pedagogic, este de natură să ajute substanțial cadrele didactice în îmbunătățirea pregătirii lor. Să creăm condiții prielnice de studiu cadrelor didactice care doresc să se ocupe în mod organizat de perfecționarea pregătirii lor. Directorii de școală, secțiile de învățămînt, au datoria să nu le dea sarcini în perioada vacanței de vară, să le ajute în procurarea bibliografiei, în clarificarea unor probleme în care simt nevoia, astfel încît buna lor pregătire să nu sufere.

Marea masă a slujitorilor școlii se află în concediu de odihnă. Un recent ordin al ministrului învățămîntului cere să se respecte cu strictete timpul de odihnă al cadrelor didac-

tice. Abuzul, aducerea nejustificată la școală a învățătorilor și profesorilor, trebuie combătută, aspru criticată. Pentru îndeplinirea sarcinilor școlare din timpul verii — sarcini care sînt puse direct, de altfel, în ajutorul cadrelor didactice — ordinul ministrului învățămîntului cere ca în cazul cînd este necesar ca unii învățători și profesori să fie reținuți în școală, sau chemați la cursurile de perfecționare, să se asigure totuși fiecăruia din ei cel puțin 30 de zile consecutive pentru odihnă în cursul verii, urmînd ca restul să se efectueze în cursul celorlalte vacanțe ale anului școlar. Respectarea odihnei cadrelor didactice va face și ea ca în anul care vine munca în școală să fie și mai bogată în conținut.

Depinde de modul în care privesc toate acestea secțiile de învățămînt, directorii de școală și înșiși cadrele didactice — ca toate sarcinile etapelor de vară să se rezolve cu maximum de efect pentru munca instructiv-educativă ce va reîncepe nu peste mult.

CONCURS

Institutul politehnic din Iași anunță ocuparea prin concurs a postului de conferențiar la Facultatea de construcții, disciplina „Construcția drumurilor”, catedra de drumuri și poduri, poziția 5.

Cererea de înscriere se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, la rectoratul Institutului politehnic din Iași, Calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candi-

dat în științe; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.